MASARYKOVA UNIVERZITA

FAKULTA SPORTOVNÍCH STUDIÍ

Problematika distribuce nahrávky v mužském volejbale

Diplomová práce

ADAM ČÍŽEK

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Petrů

Katedra sportovního výkonu a diagnostiky
Program Učitelství tělesné výchovy pro základní a střední školy

Brno 2023

MUNI
SPORT

Bibliografický záznam

Autor: Adam Čížek
Fakulta sportovních studií
Masarykova univerzita
Katedra sportovního výkonu a diagnostiky

Název práce: Problematika distribuce nahrávky v mužském volejbale

Studijní program: Učitelství tělesné výchovy pro základní a střední školy

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Petrů

Rok: 2023

Počet stran: 91

Klíčová slova: volejbal, nahrávka, distribuce, nahrávač, technika, taktika

Bibliographic record

Author: Adam Čížek
Faculty of Sports Studies
Masaryk University
Department of Physical Activities and Health Sciences

Title of Thesis: Issues of distribution of settings in men's volleyball

Degree Programme: Secondary School Teacher Training in Physical Education

Supervisor: Mgr. Jiří Petrů

Year: 2023

Number of Pages: 91

Keywords: volleyball, set, setter, distribution, techniques, tactic

Anotace

Práce zkoumá distribuci nahrávek v mužské UNIQA extralize v sezóně 2022/2023 v základní části. Teoretická část zahrnuje techniku odbití obouruč vrchem, techniku nahrávky, dělení a její význam ve hře. Dále se zabývá nahrávačem jako osobou a jeho úkoly na hřišti. V závěru práce také popisuju využití softwarového programu Data Volley, který slouží k analýze dat ze zápasů.

Praktická část poté analyzuje distribuci nahrávek od začátku setu do stavu 18 a od stavu 18 až do konce setu. Také se v práci budu zabývat celkovou distribucí nahrávek během základní části UNIQA extraligy mužů.

Abstract

This thesis examines the distribution of settings in the men's UNIQA Extraliga in the 2022/2023 season in the regular season. The theoretical part includes the two-handed hitting technique, setting technique, distribution and its importance in the game. It also deals with the setter as a person and his tasks on the court. At the end of the thesis, I also describe the use of the software program Data Volley, which is used to analyze match data.

The practical part then analyses the distribution of settings from the beginning of the set to the state of 18 and from the state of 18 to the end of the set. I will also look at the overall distribution of settings during the regular season of the UNIQA Men's Extraliga.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma **Problematika distribuce nahrávky v mužském volejbale** zpracoval sám**.** Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem použil k sepsání této práce, byly citovány v textu a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů a literatury.

V Brně 28. dubna 2023

.....

Adam Čížek

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce Mgr. Jiřímu Petrů, za pomoc s diplomovou prací, za všechny připomínky a rady. Dále Ing. Petru Sezemskému za možnost využívat program Data Volley, který mi pomohl s výzkumnou částí mé práce.

Obsah

Seznam tabulek 13

Seznam pojmů a zkratek 15

1 Úvod 16

2 Syntéza poznatků 17

2.1 Charakteristika volejbalu 17

2.2 Dělení hráčů podle specializace 19

2.3 Nahrávka 20

2.4 Činnost předcházející nahrávce 40

2.5 Činnost následující po nahrávce 42

2.6 Nahrávač 43

2.7 Data Volley 45

3 Cíle, výzkumné otázky a hypotézy 47

3.1 Cíle práce 47

3.2 Úkoly práce 47

3.3 Výzkumné otázky 47

4 Metodika 48

4.1 Výzkumný subjekt 48

4.2 Metody sběru dat 48

4.3 Analýza a syntéza dat 48

4.4 Legenda 49

5 Výsledky 51

6 Diskuse 82

Závěry 85

Použité zdroje 86

Seznam obrázků

Obr. 1: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, VK Benátky nad Jizerou 52
Obr. 2: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, Black Volley Beskydy ... 53
Obr. 3: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, Volejbal Brno ... 55
Obr. 4: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, VK Jihostroj České Budějovice ... 56
Obr. 5: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, Volejbal Kladno ... 58
Obr. 6: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, Dukla Liberec ... 59
Obr. 7: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, AERO Odolena Voda ... 61
Obr. 8: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, VK Ostrava ... 62
Obr. 9: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, VK Lvi Praha ... 64
Obr. 10: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, VK Euro Sitex Příbram ... 65
Obr. 11: Distribuce nahrávek od začátku setu do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, SKV Ústí nad Labem ... 67
Obr. 12: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, ČEZ Karlovarsko ... 68
Obr. 13: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, Fatra Zlín ... 70
Obr. 14: Celková distribuce nahrávek do zón I, II a III v % ... 73
Obr. 15: Celková distribuce nahrávek do zón IV, V, VI a ostatní v % ... 73
Obr. 16: Distribuce nahrávek do zón I, II a III od začátku setu do stavu 18 v % ... 76
Obr. 17: Distribuce nahrávek do zón IV, V, VI a ostatní od začátku setu do stavu 18 v % ... 76
Obr. 18: Distribuce nahrávek do zón I, II a III od stavu 18 do konce setu v % ... 79
Obr. 19: Distribuce nahrávek do zón IV, V, VI a ostatní od stavu 18 do konce setu v % ... 79
Obr. 20: Porovnání distribuce nahrávek během setu v % ... 80

Seznam tabulek

Tab. 1: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, VK Benátky nad Jizerou..... 51
Tab. 2: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, VK Benátky nad Jizerou..... 51
Tab. 3: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, Black Volley Beskydy 52
Tab. 4: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, Black Volley Beskydy..... 53
Tab. 5: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, Volejbal Brno..... 54
Tab. 6: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, Volejbal Brno..... 54
Tab. 7: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, VK Jihostroj České Budějovice 55
Tab. 8: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu 56
Tab. 9: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, Volejbal Kladno 57
Tab. 10: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, Volejbal Kladno 57
Tab. 11: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, Dukla Liberec 58
Tab. 12: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, Dukla Liberec 59
Tab. 13: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, AERO Odolena Voda..... 60
Tab. 14: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, AERO Odolena Voda..... 60
Tab. 15: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, VK Ostrava 61
Tab. 16: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, VK Ostrava..... 62
Tab. 17: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, VK Lvi Praha 63
Tab. 18: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, VK Lvi Praha 63
Tab. 19: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, VK Euro Sitex Příbram 64
Tab. 20: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, VK Euro Sitex Příbram..... 65
Tab. 21: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, SKV Ústí nad Labem 66
Tab. 22: Distribuce nahrávek od začátku setu do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, SKV Ústí nad Labem..... 66
Tab. 23: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, ČEZ Karlovarsko 67
Tab. 24: Distribuce nahrávek od začátku setu do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, ČEZ Karlovarsko 68
Tab. 25: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, Fatra Zlín 69
Tab. 26: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, Fatra Zlín 69
Tab. 27: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón 71
Tab. 28: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón v %..... 72

Tab. 29: Distribuce nahrávek do jednotlivých zón od začátku setu do stavu 18 74
Tab. 30: Distribuce nahrávek do jednotlivých zón od začátku setu do stavu 18 v % .. 75
Tab. 31: Distribuce nahrávek do jednotlivých zón od stavu 18 do konce setu 77
Tab. 32: Distribuce nahrávek do jednotlivých zón od stavu 18 do konce setu v % 78
Tab. 33: Porovnání distribuce nahrávek během setu v % 80
Tab. 35: Vzájemný vztah nahrávek do zóny III a VI od začátku setu do stavu 18 81
Tab. 36Vzájemný vztah nahrávek do zóny III a VI od stavu 18 do konce setu 81

Seznam pojmů a zkratek

HČJ – Herní činnosti jednotlivce

1 Úvod

Výběr tématu pro diplomovou práci pro mě bylo velmi jednoduché. Volejbalu se věnuji téměř 20 let, z toho 15 let jako hráč a 6 let jako trenér. Jako hráč jsem právě působil na pozici nahrávače a vím, že je to náročná pozice, která velmi rozhoduje o výsledku hry. Sám jsem si mohl několikrát vyzkoušet, jak můžu jako nahrávač prohrát set nebo zápas. V roli trenéra jsem zatím krátce, ale ve hře nebo na tréninku sleduji práci nahrávačů a snažím se pochopit jejich myšlení nad hrou a nasměrovat je správným směrem.

Jako hráč jsem si prošel téměř všemi soutěžemi. Začínal jsem ve Svitavách, odkud jsem následně šel na sportovní gymnázium Ludvíka Daňka v Brně. Právě v Brně jsem si mohl zahrát extraligu kadetů a juniorů, 1. ligu mužů nebo být krátce součástí mužského týmu. Díky působení v Brně jsem mohl vidět velké množství tréninkových cvičení, jak vést zápasy nebo jak pracovat s jednotlivými hráči.

V roce 2017 jsem začal trénovat mužské družstvo ve Svitavách a od roku 2020 také kadety a juniory, kteří hrají extraligové soutěže.

Volejbal patří mezi nejoblíbenější kolektivní míčový sport. Volejbal můžeme rozdělit na tři kategorie – šestkový volejbal, plážový volejbal a snow volejbal. Šestkový volejbal je typické pro halové prostředí. V letních měsících je ale možné hrát také venku na antukových kurtech. Hlavně v období srpna se koná velké množství antukových turnajů, které pro některé týmy fungují jako příprava na nadcházející sezónu. Plážový volejbal je typický hrou dva proti dvou a na pískovém hřišti. Poslední kategorií je snow volejbal. I když ještě není tak zcela rozšířený a známý, tak tento sport vznikl již v roce 2008 v Rakousku a v roce 2011 jej rakouská volejbalová federace uznala za oficiální. O čtyři roky později, 2015, se snow volejbal dostává i k nám do České republiky.

Ve své diplomové práci se budu zabývat distribucí nahrávky do jednotlivých zón. Tato distribuce bude rozdělena do dvou částí – od začátku setu do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu. Díky tomu můžeme zjistit, jaké zóny a útočníci jsou během utkání vytížení a jakou má nahrávač taktiku během hry a jak se vyvíjí.

2 Syntéza poznatků

V následující syntéze poznatků budu popisovat odbití obouruč vrchem (prsty) a jeho techniku. Následně se budu zabývat nahrávkou po technické a taktické stránce, jaké máme varianty nahrávky a samotné dělení nahrávky. Také krátce popíšu aspekty ovlivňující nahrávku.

Dále se budu zabývat činností, která předchází nahrávce, přihrávka, a činností, která následuje po nahrávce, útok. V neposlední řadě se také budu zabývat nahrávačem, zvlášť jeho charakteristikou, obdobím, kdy nahrávače vytipovat a jeho osobností.

V závěru budu představovat software DataVolley, který je nejrozšířenějším softwarem pro analýzu a statistiku volejbalových zápasů a který využívám i pro svoji výzkumnou část.

2.1 Charakteristika volejbalu

Volejbal patří ke kolektivním míčovým sportům. Jedná se o síťový sport, ve kterém soutěží dva týmy, které se snaží získat převahu jeden nad druhým. Tuto převahu je myšleno lepší ovládání míče, které vede k zisku bodu (Poddaný, 2014).

Každá rozehra začíná podáním a končí chybou soupeře nebo dotykem země míče na soupeřově straně. Cíle družstva je zvítězit v utkání, které se hraje na tři vítězné setu do 25 bodů (v kategorii žactva na dva vítězné sety). V případě stavu 2:2 na sety (1:1) se hraje zkrácený set, tzv. tiebreak do 15 bodů. V každém setu musí skončit bodový rozdíl o dva body.

Pokud chceme volejbalu porozumět a umět jej učit a trénovat, pak je potřeba si ho rozdělit na části a ty umět popsat.

Dle Haníka (2014) rozdělujeme volejbal na:

Rozehru
Tato část fáze hry začíná podáním a je ukončena chybou jednoho z týmů. Cílem hry je ukončit rozehru pro svůj prospěch. Rozehru rozdělujeme podle dvou kritérií – družstvo má či nemá míč a zda k zisku bodu dochází po útoku nebo podání (Haník et al. 2022).

Herní systémy
Jedná se o organizaci vlastní hry v návaznosti na soupeřovu hru s herními specializacemi, rozestavení hráčů a pokyny pro řešení situací. Rozeznáváme tyto herní systémy (Haník et al. 2022):

- Systém útoku (+A) – po přihrávce
- Systém obrany (-A, -B) – po přihrávce soupeře
- Systém protiútoku (+B) – po obraně v poli

Herní situace
Herní situace jsou děje, při kterých hráč realizuje jednotlivé činnosti, které jsou spojené s daným taktickým úkolem. Jedná se tedy o situace, které se během rozehry opakují. Mezi tyto herní situace řadíme (Haník 2014):

- zakládání útoku
- útok
- zakládání obrany
- obrana
- přechod z obrany do protiútoku
- protiútok

Herní řetězce
Herní řetězce jsou činnosti, které po sobě během hry následují. Jedná se o sekvence dvou a více po sobě jdoucích činností, kterou mají souvislost. Tyto řetězce dělíme na:

- individuální řetězce
- skupinové řetězce
- týmové řetězce

Herní činnosti

- individuální činnosti (herní činnosti jednotlivce)
- skupinové činnosti
- týmové činnosti

Dle Haníka et al. (2022) rozlišujeme sedm základních herních činností s míčem:

- podání
- příjem
- nahrávka
- útočný úder
- blokování
- vybírání
- vykrývání

Tyto jednotlivé činnosti můžeme označit jako herní činnosti jednotlivce, HČJ. Specifická charakteristika volejbalu je ta, že herní akce jsou na sebe navazující. Až na podání, všechny jednotlivé herní činnosti jsou ovlivněny předešlou akcí (Eom & Schutz, 1992).

2.2 Dělení hráčů podle specializace

Ve volejbale máme celkem pět herních specializacích. Každý hráč má tak svou danou specializaci, ve které vyniká. V samotné hře se pak na hřišti nachází šest hráčů, kdy se jedná o jednoho nahrávače, dva smečaře, dva blokaře a jednoho diagonálního hráče. Místo jednoho blokaře se pak vždy na hřišti nachází libero (Daňková, 2022).

V mladších kategoriích ještě můžeme vidět systém, kdy jsou na hřišti dva nahrávači, dva smečaři a dva blokaři. Libero se zavádí až ve starších kategoriích.

V posledních letech se u specializace libera začíná velmi brzo. Myslím si, že to v některých směrech nemusí být zcela dobře, protože si myslím, že každý hráč by měl mít základy v každé herní činnosti jednotlivce.

Trenér by tak měl vést každého hráče ke komplexnímu rozvoji a během tohoto vývoje pak poznat, jaká je pro něj vhodná specializace (Poddaný, 2014).

Dělení hráčů podle specializace:

Nahrávač

Nahrávače můžeme označit jako dirigenta celé hry. Jedná se o hráče, který má nejvíce dotyků s míčem během zápasu, protože každý druhý míč by měl projít jeho rukama. Z názvu vyplývá jeho hlavní úkol, a to je nahrávka. Nejčastější zóny, ve kterých se nachází je zóna I a II.

Nahrávače si více popíšeme v následujících kapitolách.

Smečař

Hlavní náplň smečaře ve hře je útok a přihrávka. Nejčastěji tento hráč útočí ze zóny IV (pokud je přední hráč) a ze zóny VI (pokud je zadní hráč). V jednom postavení útočí ze zóny II.

Blokař (středový hráč)

Už z názvu vyplývá, že hlavním cílem tohoto hráče je ve hře obrana na síti – blokování. Proto, aby byl blokař schopen zablokovat co nejvíce míčů a stíhat jednotlivé útoky bránit, tak musí mít patřičnou výšku. Podle Haníka (2014) by měl mít blokař kolem 210 cm.

Kromě obrany se také zapojuje i do útoku, a to primárně ze zóny III. Tento útok je velmi rychlý, takže blokař musí disponovat i určitou rychlostí. V zadní zóně se vyskytuje pouze v jednom postavení, a to, když jde na podání. Poté je v zadních zónách místo něj libero.

Diagonální hráč (univerzál)

Diagonální hráč je hlavní útočník ze zóny II a I (v jednom postavení ze zóny IV). Hlavním cílem tohoto hráče je útok. Diagonální hráč většinou nepřihrává a soustředí se

právě na následný útok. Mohou ale nastat situace, kdy je třeba, aby přihrával, např. těžké skákané podání.

Libero
Libero je přihrávající hráč, který se na hřišti pohybuje pouze v zadních zónách, kam chodí místo blokaře. Přihrávka podání by měla být jeho hlavní dominantní činnost. Dále také hra v poli (Daňková, 2022). Libero je také označováno za druhého nahrávače na hřišti, takže by mělo mít dobrou techniku odbití obouruč vrchem a spodem.

Jeho hlavní zónou je zóna V, ve které nejčastěji brání. Můžeme se setkat také ale s modelem, kdy brání v zóně VI. Libero je také hlavním organizátorem obrany v poli (Poddaný, 2014).

2.3 Nahrávka

Nahrávka je odbití míče po přihrávce na jednoho ze spoluhráčů tak, aby mohl útočit (Haník, 2014). Podle Haníka et al. (2008) je nahrávka komunikační akt nahrávače a smečaře a jedná se o herní činnost, tedy kombinaci dvou hráčů. Často se jedná o druhé odbití v rozehře, které má za úkol připravit takové podmínky, aby spoluhráči mohli útočit v nejlepších podmínkách. Tyto podmínky jsou ale také závislé na předešlých činností, které vychází z rozehry. Jedná se o příjem podání, obraně v poli nebo dalších činností, jako je například vykrytí hráče po vlastním útoku. Ve většině případů vykonává nahrávku specializovaný hráč – nahrávač. Dochází samozřejmě ale i k situacím, kdy nahrávku vykonává nespecializovaný hráč, z pravidla pak primárně libero nebo blokař. Ve vrcholovém volejbale se do pozice druhého nahrávače dostává libero (Haník & Foltýn, 2021). Blokař se do této situace dostává spíše v nižších žákovských kategorií, kde nemusí být libero ještě pevně dané.

Při nahrávce se nejčastěji využívá odbití obouruč vrchem. Právě nahrávači musejí mít tuto techniku velmi precizní. Nahrávání není jen rozmisťování míče v prostoru pro útočící hráče, ale je klíčové pro organizaci, správné načasování a dobré uspořádání útoku (Blažek, 2006). Přestože nahrávka nepatří mezi herní činnosti, díky kterým jde získat bod, tak je velmi důležitá pro uskutečnění útoku. Právě útok patří mezi činnosti, které mají velký vliv na vítězství. Týmy, které mají horší provedení herních řetězců mají větší šanci prohrát set (González et al., 2020).

2.3.1 Odbití obouruč vrchem

Odbití obouruč vrchem (prsty) je základ pro nahrávku. Jedná se také o základní kontakt s míčem (Haník et al., 2022). Učení odbití prsty začíná kolem věku šesti nebo sedmi let. Dochází zde k novému životnímu režimu, povinná školní docházka, díky kterému může trenér začít vést systematické tréninky. Důležité je, aby forma tréninku nebyla pouze drilování, ale objevovala se zde i jaká si forma hry (Haník & Foltýn 2021).

Haník (2014) popisuje techniku odbití obouruč vrchem takto:

Výchozí postoj
Při výchozím postoji jsou mírně pokrčené nohy, trup mírně předkloněn. Nohy jsou od sebe na šíři ramen a váha je na přední části chodidel. Paže jsou podél těla.

Střehový postoj
Na výchozí postoj navazuje postoj střehový. Zde dochází k rozkročení nohou, trup se dostává do vzpřímené polohy. Hlava je zvednutá a oči stále sledují míč. Paže jsou pokrčené v loktech, které jsou lehce od těla. Pokud střehový postoj zakončujeme pohybem do místa odbití, tak musíme udělat tzv. zastavovací dokrok. Ten tvoří první krok, který má brzdící význam a druhý krok, který pohyb následně dobrzďuje. V tomto momentu je stabilní postoj, který zajišťuje hlavně poloha chodidel, které jsou od sebe vzdálené na šíři boků.

Těsně před kontaktem s míčem
Těsně před odbitím se tělo začíná chovat jako pružina. Pohyb vychází z nohou a postupně přechází na trup. Dochází k přikrčení paží, lokty se dostávají nad úrovní ramen, v blízkosti obličeje se nacházejí ruce. Následuje propnutí pokrčených paží, přičemž místo odbití by mělo být nad čelem. Pomůcka pro kontrolu, zda jsou ruce správně nad čelem, je nechat propadnout míč na čelo. Pokud míče spadne na čelo, tak je pozice rukou správná.

Při kontaktu s míčem
Tvar mezi palci a ukazováky by měl připomínat tvar trojúhelníku. Prsty společně s dlaněmi tvoří tzv. košíček. Při kontaktu s míčem dochází ke zvrácení prstů a zápěstí, díky čemuž dojde ke ztlumení míče. Míče se dotýkají poslední články všech prstů. U ukazováku je plocha dotyku větší. Dlaně se míče nedotýkají.

Ne vždy může tvar mezi palci a ukazováky připomínat trojúhelník. Buchtel (2017) tvrdí, že postavení prstů při odbití má tvar lichoběžníku.

Podle Haníka and Lehnert (2004) mezi nejčastější chyby patří:

- špatné nastavení prstů
- odbíjení dlaněmi
- spuštění loktů pod úroveň hlavy
- míč není odehrán nad čelem
- lokty jsou hodně vzdáleny od sebe nebo jsou blízko
- při obití tělo směřuje vzad od míče
- pomalé zaujetí postoje pod míčem

Mezi klíčové body podle Haníka et al. (2022) patří:

- zapojení palců
- lokty v široké poloze nad ramena
- pohyb paží do napnutí
- pohyb nohama pod míč
- zapojení nohou do odbití

Dle mého názoru je důležité určitě neopomíjet techniku odbití prsty (ani žádnou jinou) a upřednostňovat hru a samotné výsledky. Špatná technika se později promítne ve vyšších kategoriích, kde jsou pravidla přísnější. Pokud nebude jakýkoliv hráč schopen technicky správně vykonávat základní odbití, tak jej to bude velmi limitovat ve hře, což může ovlivnit konečný výsledek utkání.

2.3.2 Technika nahrávky

Jak bylo již výše zmíněno, tak základem nahrávky je dobře zvládnutá technika odbití prsty. Toto odbití se nejvíce uplatňuje při nahrávce (Haník, 2014).

Pohyb z výchozího postavení do střehového
Jedná se o přesun nahrávače z určitého výchozího postavení do místa, kde předpokládá odbití do míče. Výchozí postavení může být od sítě v zadních zónách (I, VI a V) nebo u sítě, tedy v předních zónách (II, III a IV). Ideální místo pro odbití je mezi zónou II a III. Pokud se jedná o nepřesný příjem nebo vybrání míče tak dochází k dalšímu přesunu. Cílem nahrávače je dostat se, co nejdříve do místa odbití. O tom, jak rychle se dostane na předpokládané místo, rozhoduje délka, rychlost a plynulost přesunu. Tyto tři aspekty pak závisí na předcházející činnosti nebo zónou, kde nahrávač zahajuje svůj pohyb. Může dojít ale také na situace, kdy místo výchozího postavení je stejné s místem pro zaujetí střehu (Haník and Lehnert, 2004).

Střehový postoj a pohyb do místa odbití
Střehový postoj nahrávače je čelem do hřiště. Pravá noha je mírně ve předu a dochází k diagonálnímu natočení ramen k síti. Mezi přihrávkou a nahrávkou je velmi malý časový prostor, a tak se musí nahrávač dostat velmi rychle do místa, odkud bude nahrávat. Během tohoto krátkého úseku musí nahrávač sledovat zároveň i ostatní spoluhráče. Při pohybu k míči byl mít hráč ruce spuštěné a používat přirozený pohyb. Zároveň ale musí sledovat i obranu soupeřů (primárně obranu na síti) a podle toho volit taktiku nahrávky. Během přesunu nesmí hráč ztratit míč ze zorného pole (Blažek, 2006).

Rozlišujeme zde dvě hlavní situace. V první situaci míč směřuje do místa, které je totožné se střehovým postavením nahrávače nebo v jeho bezprostřední blízkosti. Zde nedochází k žádnému dalšímu pohybu nebo pouze k drobné úpravě postoje. Ve druhé

situaci, méně žádané, míč směřuje mimo místo, kde nahrávač zaujal střehový postoj. Zde dochází k okamžitému přesunu do místa, kam míč směřuje.

Situace, kdy nahrávač musí měnit střehový postoj:

- míč padá směrem do zóny IV před nahrávače
- míč padá k síti do zóny IV
- míč letí rychle k síti
- míč padá do oblasti kolem třímetrové čáry nebo dále

Jednotlivé nestandardní situace řeší nahrávač individuálně, podle možností a zkušeností. U situace, kdy míč padá rychle k síti, využívá nahrávač nahrávku ve výskoku z jedné nohy nebo nahrává pouze jednou rukou. Naopak u situace, kdy míč padá do oblasti kolem třímetrové čáry nebo ještě více od sítě, je nahrávač pod velkým časovým tlakem. Díky tomu nedochází k dokroku a pevným bodem se stává pravá noha v místě dotyku se zemí. Kolem tohoto bodu rotuje celý trup doprava. Následně dochází ke kontaktu s míčem a samotné odbití. Tělo dále dokončuje rotaci, při které osa ramen směřuje do místa nahrávky. Levá noha se přesunuje a dochází ke stabilizaci celého pohybu trupu.

Nahrávka v postoji – základní postoj

Základní postoj pro nahrávku je ovlivněna směrem, odkud přilétá přihrávka. Pokud bude míč přilétat po přihrávce ze zóny I nebo II, tak se nahrávač může ocitnout v postavení, kdy je zády k síti. Ideální postavení je kolmo na směr nahrávky. Ve hře je pak spíše více vidět postavení, kdy je nahrávač před nahrávkou šikmo k síti.

Nahrávka v postoji – činnost nohou a trupu

Činnost nohou a trupu je obdobný jako u odbití obouruč vrchem. Výraznější rozdíl v provedení dochází v oblasti nohou, kde je jejich úloha více potlačena. Hráč má již dostatek síly oproti začátečníkovi při učení se odbití prsty. Více se zde zapojují paže a ruce. Váha by měla být rozložena tak, aby při nahrávce byla v přední části chodidel (Hiza, 2023). Činnost nohou a trupu se mění podle typu nahrávky:

Vysoká nahrávka

Tělo se zde zvedá natahováním nohou a dochází současně k mírnému napřímení trupu. Hlavní síla vychází z nohou, pokud jsou obě vedle sebe (v opačném případě je hnací síla v zadní noze). Těsně před kontaktem s míčem se tělo chová jako pružina a natahuje se proti míči. Kolena se postupně napínají a v době výponu jsou zcela napnuté. Trup je v závěru ve vzpřímené poloze. V některých situacích může dojít až k samotnému nadskočení po odbití míče.

Nahrávka do zóny IV
Pokud není nahrávač pod časový tlakem, pak srovnává svůj postoj tak, aby byl kolmý na směr odbití. Běžnější situace u nahrávačů je spíše taková, že k rotaci trupu dochází během odbití směrem doprava.

Nahrávka do zóny II
Při nahrávce za hlavu do zóny II se snažíme, aby hlava byla ve stejné poloze, tj. vzpřímená. Při delších nahrávkách za hlavu ale dochází k záklonu hlavy nebo i trupu.

U postavení nohou při nahrávce, ať už ze země nebo při odrazu u nahrávky z výskoku, se klade důraz, aby nohy byly vedle sebe na šíři ramen. Krpáč (2013) však tvrdí, že je důležité, aby při nahrávce byla vepředu pravá noha.

Nahrávka v postoji – činnost paží a rukou
Práce paží začíná v okamžiku, kdy se tělo zvedá natahováním nohou. Pohyb paží je synchronizován s pohybem trupu. U nahrávačů rozdělujeme pohyb paží na dva akty. První akt se vyznačuje zvednutím rukou nad hlavu, přičemž jsou paže mírně pokrčené. Druhým aktem vykonávají nahrávači nahrávku předloktím a zápěstím.

Poloha paží a loktů je těsně před kontaktem s míčem nad úrovní ramen. Ruce jsou nad obličejem. Těsně před odbitím do míče dochází k přikrčení v loktech a následnému propínání. Odbití by mělo být provedeno nad čelem.

V momentě kontaktu s míčem dochází ke tlumení, kdy prsty a ruce konají mírný zpětný pohyb, zatímco se paže pohybují vzhůru. Tvar mezi palci a ukazováky by měl nejlépe tvořit tvar lichoběžníku. S míčem se dostává do kontaktu poslední články prstů. Dlaně se nedotýkají vůbec. Velmi důležitý dotek s míčem má palec. Bez něj je ovládání míče stěženo a nahrávka za hlavu téměř nemožná.

Pokud chceme, aby se nahrávači naučili správnou techniku, měli by primárně rozvíjet dotek s míčem, čemuž pomůže také dotýkání míče všemi prsty (Hiza, 2023).

Pohyb a poloha nahrávače při nahrávce ve výskoku
Ve starších kategorií je již nahrávka ve výskoku zcela běžná. Mezi hlavní důvody, proč by měl nahrávač nahrávat ve výskoku patří větší stabilizace trupu, což vede k lepšímu utajení směru nahrávky. Mezi další důvody řadíme zrychlení akce, abychom mohli zhoršit obranu soupeře nebo výšku kontaktu s míčem.

Do výskoku se může nahrávač dostat dvěma způsoby, odraz z obou noh nebo pouze z jedné. Při odrazu z obou noh je tělo nahrávače pod míče a odbíjí míč v nejvyšší bodě výskoku. Častá chyba dochází v momentě, kdy nahrávač odbíjí míč ve fázi, kdy padá. Dochází zde ke ztrátě kontroly nad míčem. Nemělo by ani docházet k přílišnému odrazu do dálky, aby nedošlo ke zkřížení dráhy rozbíhajícímu se smečaři. To by mělo za následek i nižší výšku odbití (Blažek, 2006). Nahrávka ve výskoku z odrazu jedné nohy se používá jen v krajních situacích, protože dochází k nestabilní poloze.

Utajení a časování nahrávky
Nahrávka patří mezi strategický akt, a proto je její utajení a časování velmi důležité (Haník, 2014). U utajení nahrávky je důležité, aby se trup dostal při nahrávkách do minimálního prohnutí, což by signalizovalo nahrávku za hlavu. U nahrávky za hlavu, pokud ji chceme maximálně utajit, je velmi důležitá práce palců. Nahrávku je možné z hlediska časování zpomalit, což dochází při ohnutí zápěstí více zpět, ohnutí v loktech nebo nahrávání v nižším střehu. Zrychlení dosáhneme rychlejším pohybem zápěstí a nahrávkou z natažených paží.

2.3.3 Varianty nahrávky

Dle Haníka (2014) dále rozlišujeme další varianty nahrávky na:

Nahrávka bagrem
Nahrávka bagrem patří mezi základní výbavu nahrávače. Odbití spodem má trochu odlišný charakter, jako přihrávka bagrem. Nahrávka se spíše odehrává v pohybu či různých polohách. Zvýrazňuje se zde více práce paží, které určují let míče.

Nahrávka jednoruč ve výskoku
Jedná se o nahrávku, která se vyskytuje při zachraňování míčů letící přes síť k soupeři. V této situaci nahrávač nahrává primárně do prvního sledu nebo do zóny IV. Zkušenější nahrávači zvládají nahrát míč i do zóny II a I. Při nahrávce musí nahrávač zpevnit prsty. Ruka by měla být ohnutá v lokti a při odbití míče dochází k vytrčení paže (Selinger, 2001). Dle Selingera (2001) má tato nahrávka velkou míru klamavosti, jelikož si soupeř myslí, že míč přelétá síť. V některých momentech můžeme také vidět, že nahrávač naznačuje nahrávku jednoruč, ale v posledním okamžiku ruku stahuje a míč padá soupeři do pole, aniž by na tuto situaci stihl zareagovat.

Nahrávka v pádu
Nahrávka v pádu není tolik běžná, ale ve hře se s ním můžeme setkat. Dochází k ní v momentě, kdy nahrávač nemá jinou možnost, jak se dostat pod míč. Kyčle se dostanou níž, než je míč a ramena za míč ve směru nahrávky. Právě natočení ramen rozhoduje o úspěšnosti nahrávky, jelikož ramena jsou v tomto momentu hlavními klouby, které určují přesnost (Císař, 2005).

Nahrávka dřepu, podřepu, pokleku na koleno a běhu
Během hry se nahrávač může dostat do dalších poloh, ze kterých musí nahrávat.

Nahrávka stranou

Selinger (2001) také popisuje nahrávku stranou k síti jako z jednou možných variant. Je užitečná v situacích, kdy míč směřuje do sítě, přes ni nebo když nahrávač nestíhá včas zaujmout správné postavení pro nahrávku. Pro nahrávku stranou je důležité, aby ramena byly rovnoběžně se sítí. Míče se nahrávač dotýká oběma rukama rovnoměrně ve stejné výšce. Nahrávka je provedena náklonem ramen. I zde může dojít ke dvou variantám, a to k zády síti a k čelem síti.

Nahrávka míče, který jde do sítě

V určitých situacích, kdy je míč vybraných v poli se může odrazit od hráče směrem do sítě. Obvykle nahrávač pak musí míč udržet ve hře. Aby byl schopen tyto míče „zachránit“ a nahrát, tak musí vědět, jak je napnutá síť či je spodním okrajem sítě provlečeno lano nebo provaz. Jestliže míč směřuje do sítě, měl by nahrávač sledovat úhel dopadu a rychlost míče, aby vzápětí mohl vyhodnotit, jeho úhel odrazu. Může dojít ke dvou situacím. První z nich je, pokud míč letí do vrchního okraje sítě. Zde se míč odrazí minimálně a padá podél sítě dolů. V tomto případě si musí nahrávač stoupnout blíže k síti. Druhá situace je, pokud míč letí k dolnímu okraji síti. Zde dojde k většímu odrazu od sítě a nahrávač tak musí být dále od sítě. Důležité je, aby nahrávač nestál čelně k síti, ale rameny kolmo na ni. Právě v této situaci můžeme vidět nahrávku v pokleku nebo dřepu. Samotné provedení odbití závisí na tom, kolik má nahrávač času a na výšce odraženého míče (Selinger, 2001).

Nahrávka nespecializovaným hráčem

V průběhu hry může také nahrávat i nespecializovaný hráč. Může to být v důsledku prvního odbití nahrávače, lepší pozicí pro nahrávku, než má nahrávač nebo dalších náhlých situacích. Zpravidla v této situaci nahrává libero (mládežnických kategoriích i blokař). Mezi hlavní požadavky řadíme stabilní postoj hráče a důsledné dotočení osy ramen kolmo na směr odbití. Nahrávka je prováděna hlavně ze země a do odbití jsou více zapojeny nohy. Čitelnost nahrávky je zde zřejmá (Haník, 2014). Libero by mělo mít také velmi dobře zvládnutou techniku nahrávky a odbití prsty. V moderním volejbale můžeme vidět i u libera nahrávku z výskoku (naskočení), hlavně pokud míč letí na hranici třímetrového území (pokud nahrává libero ve tří metrovém území prsty, tak útočníci přední řady nesmí útočit z výskoku).

2.3.4 Dělení nahrávky

Nahrávku můžeme dělit z několik hledisek. Podle Sobotky (1995) se dělí nahrávka z hlediska taktického a technického.

Z hlediska taktického rozeznáváme tyto nahrávky:

Podle směru určení

- nahrávka před sebe
- nahrávka nad sebe
- nahrávka za sebe
- nahrávka stranou

Podle směru přihrávky

- nahrávka u sítě
- nahrávka nad sebe
- nahrávka za sebe
- nahrávka stranou

Podle výšky, délky a prudkosti

- nahrávka dlouhá a krátká
- nahrávka vysoká, polovysoká a nízká
- nahrávka normální a vystřelená

Podle herního systému

- nahrávače přední řady
- nahrávače přední řady po výměně míst
- vbíhajícího hráče
- kteréhokoliv hráče v poli

Z hlediska technického rozeznáváme tyto nahrávky:

Podle způsobu odbití

- odbití obouruč vrchem na místě a ve výskoku
- odbití jednoruč vrchem prsty
- odbití obouruč spodem

Podle postoje nahrávače

- ve středním střehu
- v nízkém střehu
- ve vysokém střehu
- ve výskoku
- v pádu vzad či stranou

Buchtel (2006) dělí nahrávky velmi podobně jako Sobotka, ovšem pouze z jednoho hlediska.

Podle způsobu odbití

- nahrávku odbití obouruč vrchem
  - na místě
  - po pohybu
  - ve výskoku
  - v pádu
- nahrávku odbití obouruč spodem
- nahrávku odbitím jednoruč vrchem

Podle směru letu míče

- nahrávku za sebe
- nahrávku před sebe

Podle výšky a rychlosti letu míče

- dlouho vysokou před sebe
- polovysokou před sebe
- krátkou rychlou před sebe
- rychlou nad sebe
- rychlou za sebe
- krátkou rychlou za sebe
- delší polovysoká za sebe
- delší rychlejší za sebe k blízkosti anténky

Podle úhlu, který svírá křivka letu míče při nahrávce se sítí

- nahrávku rovnoběžně se sítí
- nahrávku od sítě na hráče zadní řady
- nahrávku ze zadních zón hřiště k síti

Podle toho, který hráč nahrávku provádí

- nahrávku nahrávače, který má výchozí postavení v předních zónách – 2, 3, 4
- nahrávku nahrávače, který vbíhá k síti – 1, 6, 5
- nahrávku kteréhokoliv hráče, která je prováděná většinou z obranného pásma

Plovoucí a pevné nahrávání

Císař (2005) uvádí ještě dva další pojmy, plovoucí a pevné nahrávání. Během hry se vyskytne mnoho situacích, kdy přihrávka není přihraná do určeného místa (zóny II a III). Nahrávač tak nahrává z jiného místa a má právě dvě řešení, jak realizovat útok. V případě pevného nahrávání se útoky realizují, jako by přihrávka byla do ideálního místa. Nahrávač tak upravuje své nahrávky tak, aby nahrál míč útočníkům do určených míst. Naopak u plovoucího nahrávání upravují svůj krok útočící hráči, aby byl v odpovídající vzdálenosti od nahrávače. Výhodou plovoucího nahrávání je souhra nahrávače a útočníků, jelikož nedochází ke změně časování rozběhu a výskoku. Proto je tato varianta používanější.

Mezi nejčastější nahrávky však patří nahrávka vysoká a rychlá střelená.

Rychlá střelená nahrávka

Rychlá nahrávka je používaná hlavně ve starších kategorií, kde je až nezbytná. Buchtel (2006) uvádí, že u žákovských družstev se tato nahrávka vyskytuje kolem 12 %, zatímco u dospělých extraligových týmech až 31 %. Tento typ nahrávky je prováděn hlavně ve výskoku, který pomáhá právě jejímu zrychlení. Důležité je zajistit konstantní křivku a rychlost nahrávky, aby značně nestoupala nebo neklesala (Dupal, 2014). Střelenou nahrávku taky popsal Zach (2008) jako úder, který musí smečař být schopen zasmečovat do všech směrů (lajna, tupá a ostrá diagonála) nebo vědomě zalít. Zach (2007) také hodnotí nahrávku z hlediska kvality, což znamená, že nahrávka má mít správnou výšku, délku a vzdálenost od sítě.

Rychlou nahrávku lze provést hlavně při dobře přihraných míčích po přihrávce nebo po obraně v poli. Zpravidla se jedná o míče, které jsou maximálně do třímetrového území. V moderním světovém volejbale je ale možné vidět rychlou nahrávku i z větší vzdálenosti od sítě. V rámci útoku má rychlá nahrávka výhodu v tom, že soupeř není schopen sestavit na síti kompletní obranu (dvojblok, trojblok), a tak je tato situace pro útočníka jednodušší, protože se často musí prosadit na jednoblok, v ojedinělých případech útočí i bez bloku. Právě útok proti jednobloku nebo bez bloku zvyšuje šanci na zisk bodu, což je další důvod, proč hrát rychle.

Rychlostí a úspěšností útoku po rychlých nahrávkách se zabýval ve svém výzkumu Bednář (2020), který měřil čas letu nahrávek mezi nejlepšími třemi týmy české extraligy v sezóně 2019/2020. Do zóny IV byl průměrný čas letu nahrávky 0,97 s. Tento čas měli shodně Truong (Volejbal Brno) a De Amo (VK Jihostroj České Budějovice). Nahrávka do zóny II měla nejlepší průměrný čas 1 s a to od Ticháčka (VK ČEZ Karlovarsko). Nejpomalejší průměrný čas letu nahrávky měla nahrávka do zóny I, kde nejlepší

hodnotu zaznamenal De Amo s 1,10 s. Naopak Dupal (2014) se ve své práci zabýval rychlostí nahrávky u čtyř světových týmů (Rusko, USA, Brazílie a Itálie) s porovnáním České republiky. Nejrychlejší průměrné rychlosti do zóny IV dosahoval brazilský tým (5,6 m/s). Česká republika společně s Itálií dosáhli průměrné rychlosti 4,9 m/s. Nahrávka do zóny II pak měla rychlost u českého týmu 1,3 m/s, což bylo srovnatelné s Ruskem či Itálií.

Rychlost nahrávky je jednoznačně neopomenutelný prvek. Důkazem toho je práce Bednáře (2020), kde naměřená úspěšnost útoku po rychlé nahrávce je u týmů Brna a Karlovarska více než 50 %, u týmu Českých Budějovic téměř 60 % (59,5 %).
O úspěšnosti útoku také ale rozhoduje kvalita střelené nahrávky. Mezi nejčastější chyby patří:

- nahrávka je krátká nebo dlouhá
- nahrávka je vysoká, nelze ji smečovat
- nahrávka je příliš nízká
- vzdálenost od sítě
- vzdálenost k síti

Co se týče délky nahrávky, tak zkušený smečař si v tomto směru dokáže poradit zrychlením rozběhu nebo upravením kroku. Pokud se jedná o výšku nahrávky, tak i zde si dokáže smečař poradit. Největší problém nastává při přesnosti v rovině síti, tedy od sítě a k síti. Při situaci, kdy je míč nahrán velmi blízko sítě, tak je téměř proti bloku nesmečovatelný. Naopak pokud je nahrávka od sítě, tak pak je snadná obrana útoku pro soupeře. Velmi zde závisí na synchronním odbití oběma rukama nahrávače (Zach, 2007).

Haník (2004) uvádí tři nejčastější chyby při rychlé nahrávce:

- Odbití s nedostatečným impulsem
  - nahrávce není dán dostatečný impuls, díky čemuž ztrácí výšku
- Odbití s nedostatečným zapojením palců
  - míč je nahrán se sklopeným zápěstím a nejsou správně zapojeny palce. Míč má vrchní rotaci a může ztrácet výšku.
- Přílišné zapojení předloktí do odbití
  - míči je udělen impuls převážně činností předloktí namísto zápěstí. Dochází tak k destabilizaci letu míče a útočník má ztíženou kontrolu nad míčem v momentě úderu.

Vysoká nahrávka

I když je kladen důraz na rychlost v moderním volejbale, tak během hry nastávají situace, kde již nejde hrát rychlou nahrávku. Jedná se o situace, kdy je míč přihraný od sítě směrem ke středu hřišti, jeho okraj nebo pokud nahrává jiný hráč než nahrávač. Vysoká nahrávka je kolmější než rychlá nahrávka a má tvar paraboly (Felligham, Hinkel

a Hunter, 2013). Má hned několik nevýhod. Mezi první nevýhodu patří útok proti dvojbloku nebo trojbloku, tedy kompletní obraně, jelikož bránící hráči mají dostatek času na uskupení obrany. Úspěšností útoku proti dvojbloku a trojbloku se zabýval ve své studii Bergamnn (2020), kde analyzoval týmy mužské Uniqa extraligy. Útok proti dvojbloku měl úspěšnost 45 %, zatímco proti trojbloku 34,42 % (útok proti jednobloku měl úspěšnost až 61 %). Výše zmíněný čas také zajišťuje fakt, že vertikální rozptyl je v rozmezí tří až osmi metrů (Dupal, 2014). Druhá nevýhoda je křivka letu míče, která umožňuje zasáhnutí míče pouze v jednom bodě (Bergmann, 2020). Třetí nevýhodou je také rychlost míče, která se díky gravitaci zrychluje, což vede k obtížnějšímu zasáhnutí míče (Zach, 2014). Právě díky tomuto zrychlení je pak náročnější časování rozběhu a odrazu hráče. Z pravidla by měl rozběh začínat v momentě, kdy míč kulminuje v nejvyšším bodě. Proto je důležitým aspektem také konstantní výška nahrávky. Aby mohl útočník útočit jak diagonálně, tak i po lajně, tak musí nahrávka padat před postranní čáru hřiště.

Mezi výhody vysoké nahrávky řadíme dostatečný čas, který poskytujeme útočníkovi pro dostatečné odstoupení od sítě a následný rozběh na smeč. Druhý výhoda je také maximální výška, ve které míč můžeme zasáhnout.

Polovysoká nahrávka

Tento typ nahrávky se ve hře objevuje sporadicky. Spíše se jedná o nahrávku, kterou můžeme vidět při rozcvičení na síti. Větší využití této nahrávky můžeme zařadit v mládežnických kategorií jako mezistupeň před rychlou nahrávkou (Bednář, 2020).

2.3.5 Nahrávka podle zóny útoku

Nahrávka do předních zón

Volejbalové hřiště se dělí na šest zón, z čehož tři zóny jsou přední, útok ze sítě, a tři zadní zóny, útok zpoza tří metrové čáry. Mezi přední zóny řadíme zónu II, III IV. Mezi zadní zóny patří zóna I, V a VI. Hlavní využití předních zón můžeme vidět převážně u mladších kategoriích, kde nejsou zapojeny úplně zcela ještě všechny zóny pro útok.

Nahrávka do zóny II

V zóně II se nejvíce vyskytuje nahrávač nebo diagonální hráč. V jednom postavení pak smečař. Do této zóny je možné nahrát nahrávku za hlavu jak vysokou po špatné přihrávce, tak i střelenou po dobré přihrávce. Mezi hlavní útočníky v této zóně patří diagonální hráč a jedná se o jednu ze tří nejvíce využívaných zón pro nahrávku. Mezi nejčastější nahrávky do této zóny řadíme:

- vysoká nahrávka
- rychlá střelená nahrávka
- zkrácená nahrávka

Mezi hlavní chyby nahrávky za hlavu podle Haníka and Lehnerta (2004) patří:

- boky jsou v momentu odbití příliš vepředu
  - nahrávka není provedena ve vzpřímené poloze, ale dochází k mírnému podběhnutí míče, tím se boky dostávají dopředu a nahrávač se zaklání. Směr nahrávky je pak více zřejmý a dochází k čitelnosti.
- do odbití jsou málo zapojeny palce
  - u nahrávky za hlavu je činnost palců velmi důležitá a bez jejich správného zapojení je nahrávka za hlavu téměř nereálná. Dochází pak také k její čitelnosti.
- nahrávač při nahrávce zaklání hlavu
  - zaklonění hlavy signalizuje obráncům směr nahrávky

Mezi útoky z této zóny také řadíme útok nahrávače na druhou přes.

Nahrávka do zóny III

Mezi další přední zónu patří zóna III. Zde je nejvíce využívaný jako útočník blokař – útok středem. Jedná se zde o nahrávky do prvního sledu. Nahrávka se zde liší v tom, že útočník vyskakuje před nahrávkou a v momentu nahrávky je již ve výskoku a je nahrávkou „hledán“ (Haník, 2014). Z hlediska časování nahrávky smečař vyskakuje v době, kdy je míč v kontaktu s prsty nahrávače. Nahrávka směřuje nad nahrávače nebo mírně od sítě (Haník & Lehnert, 2004).

Nahrávka do této zóny je nejčastěji prováděna z dobré přihrávky nebo obrany v poli, kdy je míč zpracovaný maximálně do tří metrového území a nahrávač má dostatek času se dostat pod míč. Nahrávka je zde vedena hlavně z výskoku.
Podle Haníka (2014) jsou do prvního sledu nejpoužívanější nahrávky tyto:

- nahrávka č. 1 – rychlík
- nahrávka č. 3 – rychlík za hlavu nahrávače
- nahrávka č. 4 – krátká vystřelená nahrávka do prvního sledu na vzdálenost 1,5 až 2 m od nahrávače

Dále se ale také můžeme setkat s nahrávkami:

- nahrávka č. 8 - „oko“ je odskočený rychlík
- krátká jednonožka – nahrávka podobná nahrávce č. 4, ale je vedená za hlavu do vzdálenosti 1, 5 m od nahrávače
- dlouhá jednonožka – nahrávka je vedená za hlavu, často vedena až do zóny II

Jednonožky se vyskytují hlavně v ženském volejbale (Haša, 2008). V mužském je můžeme vidět velmi ojediněle.

Nahrávky do zóny III můžeme vidět hlavně v kategorii dorostenců a dospělých. U mladších kategorií tato nahrávka není výjimkou, ale není tak často využívaná z důvodu nezkušeností nahrávače a blokaře, nepřesnou přihrávkou nebo nesehraností obou hráčů.

Mezi časté chyby při nahrávce do prvního sledu řadíme opožděný přesun nahrávače do místa odbití, což vede k horšímu časování pro útočníka. Nahrávač podrží míč

příliš dlouho, v podstatě dojde k zhoupnutí míče v prstech, a tak je kontakt odbití moc dlouhý. Další chybou může být provedená nahrávka příliš nízko (Haník & Lehnert, 2004).

Nahrávka do zóny IV

Druhá ze tří nejvíce využívanější zón útoku. V této zóně utočí primárně smečaři, ale také v jednom postavení diagonální hráč. Jedná se o zónu, kdy nahrávač nahrává před sebe. Stejně jako do zóny II, i zde řadíme mezi nejčastější nahrávky vysokou, střelenou nebo krátkou nahrávku.

Nahrávka do zadních zón

Nahrávky do zadních zón musí být nahrané tak, aby útočící hráč nepřešlápl tří metrovou čáru. Mezi zadní zóny útoku patří zóna I, V a VI. Větší využití zadních zón je jednoznačně v dorosteneckých kategoriích nebo na světové úrovni. V posledních letech dochází také k většímu zapojení útoku ze zóny VI, tzv. „pipe". Zapojení zadních zón do útoku dává další možnosti pro útok a dochází tak ke zhoršení obrany soupeře, který si musí hlídat někdy až čtyři útočníky.

Nahrávka do zóny I

Třetí nejvyužívanější zóna pro nahrávku. Jak bylo výše zmíněno jedná se o zadní zónu, ze které útočí diagonální hráč. V ojedinělých případech, v rámci taktiky, z této zóny útočí smečař. Jedná se zde o nahrávku za hlavu, ať už střelenou nebo vysokou.

Nahrávka do zóny VI

Nahrávka do zóny VI patří v moderním volejbale už do repertoáru každého nahrávače. Tuto nahrávku nazýváme „pipe". Jedná se o nahrávku, která se hraje po dobré přihrávce nebo míče z pole. Patří mezi rychlé útoky. Jelikož se jedná o rychlou nahrávku a následný rychlý útok, musí být souhra smečař a nahrávače velmi dobrá. Při dobře nahrané nahrávce na „pipe" dochází dle Popelky (2022) k těmto výhodám:

- zapojení čtvrtého útočníka do útoku
- větší časový tlak na bránící tým – horší obrana útoku
- rychlost útoku
- široký úhel útoku

Mezi další výhody při rychlém pipu patří útok na jednoblok nebo i bez blok, jelikož bránící hráči na síti si musí hlídat čtyři útočníky.

Pipe nemusí být vždy rychlý, ale můžeme jej zahrát vysoký. Tento stav může nastat v nouzových situacích, kdy nahrávač nemá možnost jinam nahrát.

Nahrávka do zóny V
Nahrávka do zóny V se hraje ojediněle, a to z důvodu, že v této zóně se vyskytuje libero (v mladších kategoriích druhý blokař). Některé týmy (pravděpodobně z taktických záměrů) mají libero v zóně VI a zadního smečaře v zóně V. V této situaci tak může nahrávat nahrávač odskočený „pipe“ do zóny V.

2.3.6 Distribuce nahrávky

Distribuce nahrávky se odvíjí od kvality přihrávky a od taktiky nahrávače, popřípadě strategie celého týmu. Pokud v zápase bude příjem kvalitní, pak distribuce může být pestrá a rozložená mezi všechny hráče. Jestliže je příjem méně kvalitní, tak pak nahrávači nezbývá moc možností a hraje převážně pouze s krajními hráči. V ideálním případě by se měl nahrávač snažit hrát se všemi hráči, aby znesnadnil soupeři předvídatelnost nahrávky a dokázal tak vždy překvapit a přelstít soupeřovu obranu.

Distribucí, přesněji řečeno předvídatelností, nahrávky se zabývali také Raymond a kol. (2019) ve svém výzkumu. Předmětem zkoumání byla předvídatelnost nahrávky, u nahrávačů z Ligy Mistrů v roce 2018 po pozitivní přihrávce. Pokud nahrávač rozloží nahrávky rovnoměrně mezi všechny útočníky, tak pak je méně předvídatelný než ten, který upřednostňuje pouze některé útočníky.

2.3.7 Nahrávač jako útočník

Nahrávač by měl během hry, pokud je přední hráč, neustále představovat hrozbu pro soupeřovu obranu. Pokud je nahrávač v zóně II, III a IV, tak pak má útočící tým defacto až pět útočníků – diagonální hráč, zadní smečař, přední smečař, blokař a nahrávač. Z tohoto důvodu by měl nahrávač umět ulití na druhou přes. Tento „útok“ by měl každý nahrávač ovládat levou i pravou rukou. Další možnost je ulití prsty. Nahrávač by měl ulívku používat jak po příjmu, tak i po obraně v poli. Samozřejmě si musí dávat pozor na utajení tohoto záměru, aby nedošlo k jeho prozrazení. Ve hře nemusí dojít pouze k ulívce, ale také k útoku z místa, když míč těsně letí nad sítí a míří na nahrávače (Selinger, 2001). Ve všech výše uvedených případech nahrávač musí předstírat nahrávku, aby oklamal soupeře. Oklamání může být i opačné, kdy naznačí útok na druhou přes a v poslední chvíli nahraje. V tom momentě se na něj vyvěsí blokující hráč a dochází k oslabení soupeřovy obrany (Císař, 2005).

2.3.8 Taktika nahrávky

Taktika a strategie jsou slova, která se někdy pletou. I když je jejich význam je podobný, mají jeden významný rozdíl. Pokud se bavíme o strategii, tak se jedná o širší koncept, který je dopředu připravený a je dlouhodobý. Zatím co taktika je užší koncept. Jedná se v ní o vedení utkání a řešení aktuálních situacích ve hře.

Taktické jednání nahrávače je komplexní proces, ve kterém probíhá více akcí najednou. Během rozehry musí nahrávač sledovat kromě svého pohybu sledovat také let míče, své spoluhráče, současně vymýšlet nejlepší taktické řešení, a to vše ještě správně technicky provést. Zde hraje velmi důležitou roli vnímání, periferní vidění, pozorovací schopnost a paměť (Krpáč, 2009).

Taktické jednání můžeme rozdělit do čtyř fází:

1. Vnímání a analýza herní situace

Jak bylo zmíněno výše, tak nahrávač musí během výměny sledovat více proměnných – kvalitu přihrávky, výška a rychlost míče, pohyby a komunikaci spoluhráčů, vlastní provedení pohybu atd. Samotné zpracování informací je pak ovlivněno řadou subjektivních vlivů, které mohou odvíjet od emocí nebo motivaci.

2. Myšlenkové řešení taktického úkolu

Podle situace se nahrávač rozhoduje, jakým způsobem bude herní situace řešena. Tento rozhodnutí je přizpůsobeno podmínkám ve hře.

3. Motorické řešení taktického úkolu

Jestliže se vyskytuje více alternativ pro řešení taktického úkolu, závisí pak na dalších faktorech, jako je předem domluvená strategie podle analýzy soupeře nebo podle pravidel chování v různých herních situacích. Tyto pravidla ale neplatí všeobecně. Řadíme mezi ně:

- v rozhodujících momentech využívat v útoku úspěšného hráče
- změnit nahrávačský koncept, pokud soupeř úspěšně reaguje na nahrávky
- rychlé nahrávky do kůlů, pokud soupeř blokuje od středu
- po špatné přihrávce, obraně v poli nebo těsném vedení soupeře nahrát s maximální přesností
- při vlastní nejistotě, hektické situaci nebo vedení soupeře hrát přehledně a s klidem.

4. Vyhodnocení řešení taktického úkolu

Konec každé situace by měl být vyhodnocen. Nahrávač by měl zanalyzovat příčiny úspěchu či neúspěchu. Špatné provedení nahrávky, chyba útočníka atd. je vyhodnoceno ihned a slouží k lepšímu plánování další rozehry. Po zápase může dojít ještě ke společnému hodnocení s trenére z videozáznamu. Díky tomu dochází ke zlepšení taktické stránky nahrávače.

Tyto jednotlivé fáze se nedají časově rozdělit a jsou spjaty dohromady. Taktika nahrávače je také spojena s předešlými zkušenostmi. Pokud se nahrávači stane při hře ta samá situace, jako dříve, tak může jednat na základně předešlých zkušeností.

Mezi faktor, který může zásadně ovlivnit taktiku nahrávače je rozlišení herní situace – po přihrávce soupeřova podání nebo po vlastním podání. Při herní situaci po přihrávce soupeřova podání jsou některé útočné kombinace nereálné z důvodu jasných pozicích hráčů. Nahrávač by měl vždy přemýšlet nad tím, s jakou nahrávkou může soupeř z předešlé situace počítat a jaká byla úspěšná. Na základě toho si nahrávač ještě před výměnou zvolí svoji taktiku. Tu může ale následně zkomplikovat např. špatný příjem, a tak přemýšlet i nad dalšími možnostmi. Těžší situace nastává po vlastním podání. K první nahrávce dochází až po obranné akci, takže nelze očekávat k jaké situaci dojde.

Tak jako je cílem týmu dát v rozehře bod, tak cílem nahrávače je připravit podmínky pro útok tak, aby měly co největší úspěšnost. Dalším cílem pro nahrávače je, aby měl rozehrané všechny hráče a mohl tak koncovku setu dohrát s kýmkoliv. Nahrávač patří mezi hlavní stratégy hry, a tak musí využívat všech vlastností svého týmu.

Mezi obecná taktická pravidla zařazujeme:

1. Hrát na dlouho

V případě, že přihrávka směřuje do zóny II nebo do IV, tak by měl nahrávač nahrávat na opačnou stranu, teda na dlouho. Důvod je ztížený přesun pro bránícího hráče, u kterého se zvětšuje pravděpodobnost, že udělá chybu a nestihne tak postavit správný blok. Díky tomu pak může útočník smečovat proti jednobloku.

2. Vázat středové obránce soupeře

Vázání středových hráčů má podobný význam jako hraní na dlouho. V případě, že se musí středový hráč soupeře vyvěsit se středového hráče útočníka, má pak často krajní útočník situaci proti jednobloku.

3. Hrát kombinace, které neshlukují obranu soupeře

Cílem této taktiky je, aby nedocházelo ke shluku bránících hráčů, ale naopak k jejich roztažení po celé síti. Jedná se tedy o provázání útočných kombinací středových hráčů s těmi krajními. Nejčastější kombinace:

- Rychlík č. 4 s rychlou nahrávkou do zóny II
- Rychlík č. 4 s pipem
- Rychlík č. 3 s rychlou nahrávkou do zóny IV
- Rychlík č. 1 s rychlou nahrávkou do zóny II nebo IV.

4. Klamání nahrávače

I když by nahrávač dodržoval výše zmíněné pravidla, tak nemusí vždy dojít k úspěchu. Přeci jen nehraje proti stroji, ale proti soupeři, který dokáže reagovat. Proto je také třeba aby nahrávač dokázal „fintit". Jedná se v podstatě o klamání či lhaní, kdy nahrávač vytváří dojem, že bude hrát do určité zóny, ale v posledním chvíli dojde ke změně směru nahrávky. Zde je ale třeba už velmi dobře ovládat techniku nahrávky a být zkušenějším nahrávačem (Zach, 2013).

Mezi další taktická pravidla můžeme zařadit:

Zopakuj nahrávku

Často se ve hře stává, že nahrávači nahrají útočníkovi, tomu se nepodaří složit míč a následně nahrají někomu jinému a takto stále dokola. Díky tomu vzniká situace, že nahrávač střídá útočníky jednoho po druhém. Pro útočníka to může být poté psychicky náročné, jelikož neměl šanci opravy a je stále na nule. Pro obránce je pak tato situace jednoduší v tom, že se mohou soustředit na další hráče. Nahrávač by se neměl bát zopakovat nahrávku a dostat tak svého útočícího hráče zpět do dobré herní pohody. Mimo jiné mu tím také ukazuje důvěru.

Útok proti malému bloku

Takticky také může nahrávač vyhledávat nejmenšího blokujícího hráče na síti. Přes něj může vést velké procento útoku, jak po dobré přihrávce, tak i po špatné. Smečař má pak situaci v útoku jednodušší.

Každý nahrávač má svoji taktiku, jak vést celý set a zápas. V ideálním případě je dobrém mít rozehrané všechny své útočící hráče během setu. Ne, ale v každé taktice to tak může být. Níže si představíme tři varianty:

1. Velká část útoků je hrána středem (prvním sledem) až do koncového stavu setu. Poté nahrávač dohrává set s krajními hráči. K této taktice musí být velmi kvalitní příjem, aby mohl nahrávač hrát středem. Mezi nevýhody můžeme řadit právě onu nedostatečnou rozehranost krajních hráčů, což může vést k větší chybovosti na útoku.
2. Velká část útoků je vedena přes krajní hráče, ale koncovka setu je dohrávána se středovými hráči. Nevýhodou je i zde nerozehranost středových hráčů. Dále musí být v koncovce dobrý příjem, což vytváří tak větší tlak na přihrávající hráče. Mezi nevýhodu také může být obrana proti krajním hráčům, která na ně může být do koncovky setu hodně vázaná. Naopak v koncovce mají pak výhodou středoví hráči.

3. Hra přes dva útočníky
   Nahrávač hraje po větší části setu se dvěma útočníky. Set ale dohrává s těmi, kteří byli záměrně vynecháni. Opět se zde dostáváme do rizika nerozehranosti tří hráčů. Naopak výhodou je nemožnost včasné reakce soupeřovy obrany.

Variant je samozřejmě mnohem více, ale většina vychází právě z těchto tří výše zmíněných. Nahrávači mají tak nesnadnou úlohu a musí nad těmito věcmi přemýšlet již od malička musí na ně být kladen důraz v rámci taktiky či strategie (Zach, 2013).

Císař (2005) mezi zásady taktiky nahrávání uvádí:

- zvládnutí techniky nahrávání tak, aby bylo pro soupeře špatně čitelné
- číst obranu soupeře a vytvářet útočícím hráčům situaci proti jednobloku
- využívat silné stránky útočících spoluhráčů v jednotlivých postaveních
- znát mentální pohodu útočníků
- využívat slabiny v obraně soupeřů
- při neúspěšném útoku dát útočníkovi druhou šanci
- nejdříve je obrana každého hráče, pak následující činnosti

Taktiku netvoří nahrávač vždy pouze během zápasu, ale také v přípravě na utkání. Jedná se o rozbor soupeřovi hry, kterou může tvořit více zápasů. Zde právě může dojít k vytvoření taktiky na základně různých faktorů, např.:

- středový hráč umí lépe přesun na jednu stranu, nahrávač bude nahrávat na druhou
- jeden z hráčů hůř blokuje
- vyhledání nejmenšího hráče v obraně na síti

Podle Kaplana (1999) taktiku nahrávky ovlivňuje:

- znalost postavení vlastního družstva a jeho kvality
- znalost postavení soupeřova družstva a jejich nejslabšího místa
- druh a kvalita přihrávky
- postavení nahrávače
- komunikace s útočníky
- stav utkání

2.3.9 Aspekty ovlivňující nahrávku

Somatická charakteristika nahrávače

Pro úspěšného volejbalistu je výška stěžejní faktor. Již při výběrech do reprezentací v mladistvém věku je hlavní podmínkou výška, pak až herní schopnosti. Vysoký hráč má šanci se naučit správně techniku, ale malý hráč již nemusí vyrůst. Ovšem i výška nemusí být pro všechny hráče ta hlavní podmínka. Přeci jen někteří potřebují více rychlosti, lepší koordinaci a být obratnější. Tyto prvky se u vysokých hráčů zhoršují. Tělesná výška se za posledních několik let mírně zvýšila. V moderním volejbale je požadavek pro výšku rozmezí 185–210 cm (muži) a 175–195 cm (ženy). U nahrávačů může být výška o něco menší, kolem 185 cm, jelikož jejich úkol (nahrávka) má spíše technicko-taktický charakter (Vavák, 2008). Naopak Gucký (2013) uvádí, že nahrávač by měl mít více jak 190 cm, aby byl schopen blokovat útočícího smečaře v zóně II a mohl výšku využít při nahrávce z výskoku.

Samotná výška pak může rozhodnout např. v situacích na síti, kdy nižší nahrávač má určitý hendikep a nemůže tak dobře nahrát míče, které mají tendenci přeletu sítě. Také dochází k problému, že menší nahrávač má menší ruce a prsty, což způsobuje horší kontakt s míčem při nahrávce.

Taktika nahrávače

Taktiku nahrávače jsme rozebrali již výše. Určitě se ale jedná o faktor, který ovlivňuje úspěšnost nahrávky v rámci útočné kombinace. Špatná taktika, dokonce žádná, může způsobit prohru setu nebo celého zápasu. Proto je třeba se na taktickou stránku a uvažování nahrávače zaměřit. Přeci jen je to jakýsi dirigent celé hry.

Haník (2004) označuje nahrávače za architekta útoku, ale také filozofem a stratégem útočné činnosti. Díky tomu, že nahrávač hraje zpravidla každý druhý míč, tak určuje, kdo bude útočit.

Technické provedení nahrávky

Techniku odbití prsty a nahrávky jsem již zmiňoval na začátku. U nahrávačů se jedná o velmi zásadní prvek pro úspěšnou nahrávku. Velmi často se v mladších kategorií přeskakuje dril techniky, který je pro děti často nudný a nezáživný, a hned se dostává k samotnému hraní. Bohužel špatně naučená technika se projeví v dorosteneckých soutěžích a může mít negativní vliv na vývoj zápasu.

Na špatné provedení nahrávky (ale i jiných činnostech) může mít také vliv to, že mládežnické týmy, zvláště v rozmezí 6–15 let, vedou méně zkušení trenéři (málo technicky zdatní) nebo dokonce rodiče. Samozřejmě ne každý klub disponuje zkušenými trenéry.

Podle Haníka and Lehnerta (2004) ovlivňuje technika nahrávky vývoj volejbalu. Právě neustálý trend zrychlování hry vyžaduje od nahrávačů technicky dokonalou nahrávku, hlavně ve výskoku. Zrychlení hry si také vyžádalo umět precizně nahrávku ve výskoku za hlavu. Protože každá nahrávka musí být do poslední chvíle utajena, tak

nesmí dojít k signalizování záměru nahrávače přípravnými pohyby (Haník & Lehnert, 2004)

Psychologické aspekty
Výkon ve hře je velmi ovlivněný psychickými faktory. U sledování nejlepších nahrávačů a nahrávaček se ukázalo, že rozhodující složka ve výkonu nahrávače není technik a taktika, ale psychika (Moculescu, 1989). I když má nahrávač vlastnosti jako vůle, odolnost proti stresu, herní inteligenci atd., tak se dají trénovat a naučit s velmi velkým omezením. Moculescu (1989) vyjádřil předpoklady nahrávače takto:

- disciplinovaný a sebevědomí
- umět vést tým
- učenlivý a houževnatý

Oproti ostatním hráčům je nahrávač zatížen po celou dobu hry. Očekává se od něj stabilita, minimální výkyvy v herním výkonu a i emocích. Zpravidla by měl být vůdčí osobností týmu a největším komunikátorem týmu (Haník & Lehnert, 2004). Nahrávač může dobře ovládat techniku, taktiku nebo kondiční stránku, ale velkou roli hraje samotná psychika. Ta následně nahrávače nahrávačem. Psychika se ovšem ale nedá natrénovat tak jako technika či taktika. V těžkých situacích musí nahrávač pak zachovat klid, a zdržet se negativních emocí, protože je zodpovědný za řízení hry. Nahrávač by měl umět ovládat pocit beznaděje (Daňková, 2022).

Přihrávka a obrana v poli
Přihrávka nebo obrana v poli jednoznačně ovlivňuje nahrávku. Pokud se budeme bavit z pohledu přihrávky, tak při špatném přijmu je nahrávání náročnější než při dobrém. Musí zde dojít k pohybu k míči, pohybu od sítě do hřiště, dochází zde ke zpomalení nahrávky, což zapříčiňuje lepší zformování obrany soupeře atd.

Existuje spousty studií, které prokazatelně dokazují, že přihrávka jednoznačně ovlivňuje výsledek setu, strategii nahrávače nebo kvalitu nahrávky. Přihrávka je tedy nezbytná, protože zde dochází k prvnímu kontaktu s míčem po podání soupeře. Úspěšná nahrávka (společně s útokem) vzájemně koreluje s úspěšnou přihrávkou (Barzouka, 2018). González et al. (2020) ve svém výzkumu zjistili, že špatná kvalita přihrávky ovlivňovala účinnost nahrávek, což mělo negativní dopad na úspěch týmu ve hře.

2.4 Činnost předcházející nahrávce

Činnost, která předchází nahrávce je zároveň i jeden z největších aspektů, které nahrávku můžou ovlivnit. Touto činností rozumíme přihrávku. Přihrávka je první odbití

míče ve vlastním poli. Patří mezi nejdůležitější herní činnosti jednotlivce, protože kvalita přihrávky následně ovlivňuje výběr útočný herních kombinací (Buchtel, 2006). Přihrávání je vhodné odbití míče ke spoluhráči, který jej dále zpracovává k nahrávání na útok (Císař, 2005).

V posledních letech není podání bráno pouze jako akt zahájení hry, ale jedna z možností, jak dosáhnout přímého bodu. (Špelda, 2022). Právě díky tomuto vývoji využití podání je třeba se více zaměřovat na přihrávku, od které se ovlivňují další činnosti a bez které by rozehra nemohla dále pokračovat. V moderním volejbale je možné přihrávat dvěma způsoby – prsty a bagrem.

Přihrávka prsty (přihrávka obouruč vrchem) se vyskytuje u přihrávání plachtícího podání, kdy výchozí postavení přihrávače je 4 až 4,5 m od sítě. Císař (2005) uvádí ve své knize, že je u přihrávky kladen důraz na přesnost, tudíž je vhodnější přihrávat plachtící podání prsty. Rychlost tohoto podání bývá zpravidla 70–80 km/hod. Přihrávku bagrem (přihrávka obouruč spodem) využijeme primárně u skákaného podání, které má rychlost v mužském volejbale 100–120 km/hod. Při takové rychlosti je potřeba tlumit takové podání, z toho vyplývá, že přihrávka je akt tlumení (Špelda, 2022).

Haník (2014) uvádí ve své knize tyto varianty přihrávky:

- těsně vedle těla
- před tělem v úkroku
- vedle těla v úkroku
- s rotací trupu ve fixovaném postoji
- s rotací kolem nesouhlasné nohy
- ve dřepu únožném
- v kleku na jedno koleno
- v pádu stranou
- přes rameno nebo zády ke směru odbití

Přihrávku můžeme dělit také z pohledu přihrávající formace. Nejčastější přihrávačské formace:

Ve třech přihrávačích

Nejčastější varianta přihrávačské formace. V této formaci přihrávají oba dva smečaři a libero. V mladších kategoriích můžeme vidět místo libera zadní blokař.

Ve čtyřech přihrávačích

K základní přihrávačské formaci se přidává i diagonální hráč. Nastává v situaci, kdy soupeř podává velmi silným skákaným podáním. Přidáním čtvrtého hráče do formace dojde ke zmenšení vzdálenosti mezi jednotlivými hráči, což vede ke zmenšení šance přímého bodu z podání (Čížek, 2020).

Ve dvou přihrávačích

Tato formace je využívána při plachtícím podáním, kdy je jeden z přihrávačů slabší na přihrávce a tak se „schovává“ na přihrávce. Nemusí to být nutně nejslabší přihrávač, ale může se jednat o usnadnění situace přednímu smečaři, aby se mohl soustředit primárně na útok.

Mezi další předcházející činnost před nahrávkou je vybírání (obrana v poli). Vybírání je každé odbití míče po útoku nebo bloku soupeře (Haník, 2014). Buchtel (2006) charakterizuje vybírání jako odbití nebo odražení míče dovoleným způsobem, tak aby došlo k dopadu míče na zem a soupeř nedosáhl bodu. Vybírání hraje ve volejbale důležitou roli. Skoro 85 % odbití přejde přes síť, u kterých je vyžadován zásah v poli. Samotná úspěšnost vybírání je pak u vítězného týmu cca 15 % (Buchtel, 2006).

Vybírání můžeme provádět jakoukoliv částí těla. Nejčastěji jej ale provádíme bagrem, prsty nebo pomocí pádové techniky. Mezi pádovou techniku řadíme podle Haníka (2014) převal stranou a vpřed, rybičku a placku.

Poslední činnost před nahrávkou můžeme označit vykrývání. Jedná se o vykrývání vlastního útočníka. Do vykrývání se zapojují všichni hráči, kteří nejsou zapojeni do útoku. U vysoké nahrávky to tak bude pět hráčů, u rychlé nahrávky to je hlavně libero, případně nahrávač (Haník, 2014).

2.5 Činnost následující po nahrávce

Po nahrávce řadíme jako nadcházející činnost útok. Nastává obvykle z třetího odbití po nahrávce a je hlavně ukončen tvrdým úderem. Útok patří mezi divácky nejatraktivnější část volejbalu (Císař, 2005). Haník (2014) popisuje útok jako každé odbití, které letí do soupeřova pole, provedení v průběhu rozehry. Nejčastěji je prováděn z výskoku jednoruč vrchem. Cílem útoku je překazit soupeři udržení míče ve hře. Účinnost útoku spočívá v rychlosti letu míče, umístění do soupeřova pole, výběru druhu útoku a využití soupeřova bloku (Buchtel, 2006).

Dle Haníka (2014) se útočný úder dělí do pěti fází:

- rozběh
- odraz
- let a nápřah
- úder
- dopad

Haník (2014) také rozděluje tyto varianty útočného úderu, které se liší v nápřahu, intenzitě a položení ruky na míč, ale v rámci techniky mají společný obecný základ:

- drajv
- lob
- zkrácený úder
- ulívka s otevřenou dlaní
- vytlučení bloku
- vyhození míče o blok
- ulívka nahrávače

2.6 Nahrávač

2.6.1 Charakteristika

Nahrávač je dirigent a kouč na hřišti, který posuzuje stav svých spoluhráčů, zároveň dekóduje hru soupeře a hledá nejlepší způsob, jak přehrát soupeře. Nahrávač je neobejitelný hráč, který spouští a tvoří hru a určuje její tempo (Hanák, 2009). Haník (2004) popisuje nahrávače jako architekta útoku Nahrávač by měl mít vysokou sociální inteligenci – zajímat a starat se o druhé, schopnost vést, být tolerantní a velkorysý.

Úspěch týmu často souvisí s tím, jak kvalitního nahrávače má, protože velmi ovlivňuje výkonnost družstva. Přirozený smysl a cit pro míč se řadí mezi důležité aspekty (Schneberger, 2016).

Podle Ryan (2022) má nahrávač hlavní odpovědnost za nahrávku. Musí se umět rychle pohybovat po hřišti, protože mohou nastat situace, kdy musí běhat po hřišti, pokud jsou delší výměny a nepřesně zpracované míče. Dále by měl znát schopnosti svých útočníků.

Nahrávač je ten, který se rozhoduje, jakou nahrávku nahraje. Je ale důležité s nimi stále mluvit o jejich rozhodování a ptát se, proč právě nahrál tam či tam. Měli bychom také zjistit, jak uvažuje a přemýšlí (Fomarn, 2019).

2.6.2 Vytipování nahrávače

Nahrávače jako specializaci je třeba vybrat velmi brzo v žákovském věku (Haník et al., 2008). Podle Zacha (2007) by specializace nahrávače měla být rozhodnutá ve věku 11 až 12 let, tedy v 7 třídě.

Novák (2012) uvádí tyto parametry, vlastnosti a schopnosti jako za důležité pro výběr nahrávače:

- somatické předpoklady
- fyzické a motorické schopnosti
- technická zdatnost nahrávky

- kvalita ostatních herních činností
- psychická odolnost
- schopnost řešit herní situace
- sociální cítění
- komunikace s hráčkami a trenérem
- vůdcovské vlohy

2.6.3 Osobnost

Osobnost nahrávače by měla být tvořena zodpovědností, vážností, hravostí, odvahou a uměním hrát hru na úrovni rizika. Jedná se tudíž o psychicky odolného a vytrvalého hráče, který musí zachovat klidnou hlavu v nejstresovějších situacích. Kromě těchto vlastností musí také umět stmelovat tým, protože vede tým ke spolupráci a soudržnosti. Jeho osobnost je důležitá stejně jako technické dovednosti (Schneberger, 2016).

Jelikož nahrávač realizuje taktické záměry trenéra na hřišti, tak je také označován jako trenér na hřišti. Vztah trenéra a nahrávače a jejich vzájemná komunikace je důležitá (Schneberger, 2016). Ryan (2022) označuje nahrávače za komunikační článek mezi trenér a hráči na hřišti. Trenér může různými gesty ukazovat, kam má nahrávač nahrávat, kam má nějaký hráč z týmu podávat či další taktické instrukce.

Výběr nahrávače je velmi náročné a musí mu být věnována velká pozornost. Jak už bylo výše zmíněno nahrávač tvoří hru a podle jeho kvality pak tým dosahuje úspěchů či neúspěchů. Psychická odolnost je určitě velmi důležitý aspekt, jelikož nahrávač je zodpovědný jak za úspěšné útoky, tak také za ty neúspěšné. Je velmi těžké hodnotit výkon nahrávače, jelikož jej nejde měřit statisticky (Haník, 2014).
Podle Hanáka (2009) by měl mít nahrávač tyto předpoklady:

- temperament
- odvaha
- odolnost
- zarputilost
- rozvážnost
- obrazová paměť, prostorové vidění a orientace v prostoru
- empatie
- dominantní osobnost s přirozenou autoritou

Aby byl nahrávač úspěšný musí mít podle Ryan (2022) tyto dovednosti:

- komunikace
- konzistence
- vedení
- rychle se rozhodovat

- šikovné ruce
- multitasking

2.6.4 Činnosti ve hře

Nahrávač ve hře nemá ale pouze jenom jednu činnost, nahrávku. Mezi další herní činnosti, které musí ovládat patří:

- podání
- blokování
- obrana v poli
- vykrývání
- přihrávání
- útok

Nahrávač se tedy setká se všemi herními činnostmi jednotlivce. Podání, blokování, obrana v poli a vykrývání patří mezi nejčastější činnosti pro nahrávače. K přihrávce dochází už velmi zřídka kdy. Nejčastěji se jedná o přihrávku u sítě, kdy podávající soupeř dává zkrácené podání, nebo když jde míč o vrchní pásku sítě a padá hned za síť. Další situace může nastat v případě vybíhání nahrávače ze zóny I při přihrávce a míč letí přímo na něj během přesunu k síti a je míčem „trefen“. Útok nahrávače jsme si popsali již výše, kdy nahrávač muže útočit na druhou přes ulívkou jednou nebo oběma rukama. Také může nastat situace, kdy nahrávač smečuje letící míč přes síť hned prvním úderem.

2.7 Data Volley

Data Volley je program, který se používá pro statistickou analýzu jednotlivých rozeher nebo celé hry. První využití tohoto programu bylo roku 1985 na MS juniorů. Všechny činnosti, kterou jsou provedené během hry mají své specifické kódy, které popisují každý úder hráče. To vede k podrobné analýze hry. Kódy jsou rozděleny do tří kategorií:

1. Hlavní kódy
2. Pokročilé kódy
3. Rozšířené kódy

Hlavní kódy vytvářejí základní informace o jednotlivých úderech. Jsou složeny maximálně pěti záznamů, tedy 6 znaků. Mezi tyto základní záznamy řadíme:

- tým (1 znak)

- číslo hráče (2 znaky)
- základní dovednost – podání, přihrávka, útok, blok, vybírání, nahrávka a míč „zdarma“ (1 znak)
- typy úderů – vysoký, střední, rychlý, střelený, super, ostatní (1 znak)
- hodnocení jednotlivých úderů (1 znak)

Pokročilé a rozšířené kódy jsou specifické pro jednotlivé herní činnosti (Žilková, 2015).

Funkce programu Data Volley

1. Zpožděné video
2. Díky zpožděnému videu je možné si záznam z video kamery pustit na počítači s libovolným časovým zpožděním.
3. Synchronizace zápisu statistika s videem během zápasu
4. Synchronizace zápisu s videem vytváří video analýzu, díky které můžeme přehrávat jednotlivé herní situace ze zápasu. Můžeme tak sledovat herní situace jednotlivých hráčů či herní kombinace v jednotlivé rotaci.
5. Propojení více notebooků
6. Celková analýza

Jedná se o typ analýzy, která umožňuje sledovat více zápasů jednoho týmu najednou. Při této analýze dochází ke zhodnocení výkonů jednotlivých hráčů nebo celého družstva během sezóny. Tato analýza se také využívá na přípravu na utkání proti konkrétnímu soupeři.

Mezi základní data pro zapisování statistika patří:

- distribuci nahrávky do jednotlivých zón (po negativní a pozitivní přihrávce, po obraně, míčích zdarma)
- směry útoků z jednotlivých hráčů ze zón (rychlé a vysoké nahrávky)
- směry podání a jejich úspěšnost
- přihrávku v jednotlivých zónách
- úspěšnost herních činností jednotlivce
- blokování

Každý trenér nebo klub využívá program Data Volley individuálně (Marek & Žilková, 2018).

Příprava s využitím programu Data Volley je určitě velmi prospěšné. Správná taktická příprava ovlivňuje úspěch týmu, v druhém případě pak jeho neúspěch. Důležité je určitě ovšem hráče nezahltit velkým množstvím informací, což může mít negativní dopad na hráče.

3 Cíle, výzkumné otázky a hypotézy

3.1 Cíle práce

Hlavní cíl práce je zjistit distribuci nahrávky během zápasů od začátku setu do stavu 18 bodů a od stavu 18 bodů do konce setu. Mezi další cíle patří celková distribuce do jednotlivých zón, během základní části UNIQA extralize mužů a vzájemný vztah mezi nahrávkami do zóny III a VI.

3.2 Úkoly práce

1. Popsat odbití obouruč vrchem a jeho techniku
2. Popsat nahrávku, její techniku, dělení a varianty
3. Popsat taktické principy a zásady při nahrávání
4. Charakterizovat nahrávače
5. Shromáždit jednotlivé údaje o distribuci nahrávky
6. Ze zpracovaných dat vyhodnotit závěry

3.3 Výzkumné otázky

VO 1: Jaká je celková distribuce nahrávky do jednotlivých zón v EX-M v základní části?
VO 2: Jaký je vztah mezi nahrávkami do zóny III a VI v EX-M v základní části?
VO 3: Jaká je distribuce nahrávky do jednotlivých zón od začátku setu do stavu 18 v EX-M v základní části?
VO 4: Jaká je distribuce nahrávky do jednotlivých zón od stavu 18 do konce setu v EX-M v základní části?
VO 5: Jaká zóna je nejvíce a nejméně využívaná v EX-M v základní části?

4 Metodika

Diplomová práce má empirický charakter. Pro výzkumnou část jsem provedl kvantitativní výzkum, ve kterém jsem zpracoval údaje z programu Data Volley, které se týkají distribuce nahrávky. Údaje jsou získané ze sezóny 2022/2023 ze základní části UNIQA extraligy mužů.

4.1 Výzkumný subjekt

Jako výzkumný subjekt pro tuto práci jsem si vybral všechny týmy UNIQA extraligy mužů. Jedná se 13 týmů, mezi které patří VK Benátky nad Jizerou, Black Volley Beskydy, Volejbal Brno, VK Jihostroj České Budějovice, Volejbal Kladno, VK Dukla Liberec, AERO Odolena Voda, VK Ostrava, VK Lvi Praha, VK Euro Sitex Příbram, SKV Ústí nad Labem, ČEZ Karlovarsko a Fatra Zlín. Základní část tak tvořila celkem 156 zápasů, kdy hrál dvakrát každý tým s každým (jednou na domácí půdě, podruhé u soupeře). Moje hlavní zaměření bylo na distribuci nahrávku do jednotlivých zón.

Zkoumaní jedinci mají průměrný věk 26 ± 12 let, průměrná hmotnost je 89 ± 7 kg a průměrná výška je 195 ± 22 cm.

4.2 Metody sběru dat

Pro sběr dat jsem využil program pro analýzu hry Data Volley. V programu jsem postupně z videozáznamu zpracovával jednotlivé zápasy všech týmů, které se zúčastnily základní části UNIQA extraligy mužů v sezóně 2022/2023. V zápasech jsem primárně analyzoval celkovou distribuci nahrávek do jednotlivých zón a následně tuto distribuci rozdělil na distribuci od začátku setu po stav 18 a od stavu 18 do konce setu.

Veškerá data byla zrevidovaná Ing. Petrem Sezemským, který je statistik týmu Volejbal Brno, VK Šelmy Brno a také působí jako reprezentační statistik mládeže. Validita těchto dat je tedy vysoká.

Z důvodu maximální přesnosti výsledků bylo v mé práci vyhodnoceno 156 zápasů.

4.3 Analýza a syntéza dat

Pro analýzu dat jsem zvolil rozhodující bodový stav 18 a to z důvodu, že do stavu 18 nejsou nahrávači pod vysokým tlakem hry. Od stavu 18 je na nahrávače vyvíjen vyšší psychický nátlak. Pro výpočet vzájemného vztahu nahrávek do zóny III a VI jsem použil Personův korelační koeficient, který vyjadřuje míru závislosti mezi dvěma veličinami. Distribuci nahrávek jsem zapisoval do tabulek, které jsem si předem vytvořil. Tabulky

jsem měl rozdělené na distribuci nahrávek od začátku setu do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu. Tyto tabulky jsem použil i pro celkovou distribuci nahrávek do jednotlivých zón během setu.

Vzorec pro výpočet korelačního koeficientu:

$$r = \frac{\sum_{i=1}^{n}(x_i - \overline{x})(y_i - \overline{y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^{n}(x_i - \overline{x})^2 \sum_{i=1}^{n}(y_i - \overline{y})^2}} = \frac{\sum_{i=1}^{n} x_i y_i - n\overline{xy}}{(n-1)s_x s_y},$$

kde $\bar{x}$ a $\bar{y}$ jsou výběrové průměry, s_x a s_y jsou výběrové směrodatné odchylky.

Hodnota -1	nepřímá závislost
Hodnota 1	přímá závislost
Hodnota 0	mezi veličinami není lineární závislost
Kladná hodnota	zvětšení jedné veličiny vede ke zvětšení druhé veličiny
Záporná hodnota	zvětšení jedné veličiny vede ke zmenšení druhé veličiny

4.4 Legenda

Zóny útoku	**I**	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**Ostatní**
Celkový počet nahrávek					x		
Celkový počet nahrávek v %					x		

Zóny útoku	jednotlivé zóny útoku, do kterých nahrávka směřovala
Celkový počet nahrávek	celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón
Celkový počet nahrávek v %	celková procentuální distribuce nahrávek do jednotlivých zón

x	do zóny nesměřovala žádná nahrávka
I	distribuce nahrávek do zóny I
II	distribuce nahrávek do zóny II
III	distribuce nahrávek do zóny III
IV	distribuce nahrávek do zóny IV
V	distribuce nahrávek do zóny V
VI	distribuce nahrávek do zóny VI
Ostatní	útoky nahrávače

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18					x		
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %					x		
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu					x		
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %					x		

Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	počet nahrávek do jednotlivých zón od začátku setu do stavu 18
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	počet nahrávek do jednotlivých zón od začátku setu do stavu 18 v procentech
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	počet nahrávek do jednotlivých zón od stavu 18 do konce setu
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	počet nahrávek do jednotlivých zón od stavu 18 do konce setu v procentech

5 Výsledky

VK Benátky nad Jizerou

Benátky nad Jizerou skončily po základní části na 10. místě s 22 body. Oddíl měl bilanci 7 vyhraných zápasů a 17 prohraných. Celkem odehráli 96 setů, z toho 36 setů vyhráli a 60 setů prohráli.

Tab. 1: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, VK Benátky nad Jizerou

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Celkový počet nahrávek	361	482	487	949	x	94	39
Celkový počet nahrávek v %	15 %	20 %	20 %	39 %	x	4 %	2 %

Tab. 2: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, VK Benátky nad Jizerou

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	247	344	353	670	x	68	26
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	10 %	14 %	14 %	28 %	x	3 %	1 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	114	138	134	279	x	26	13
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	5 %	6 %	6 %	11 %	x	1 %	1 %

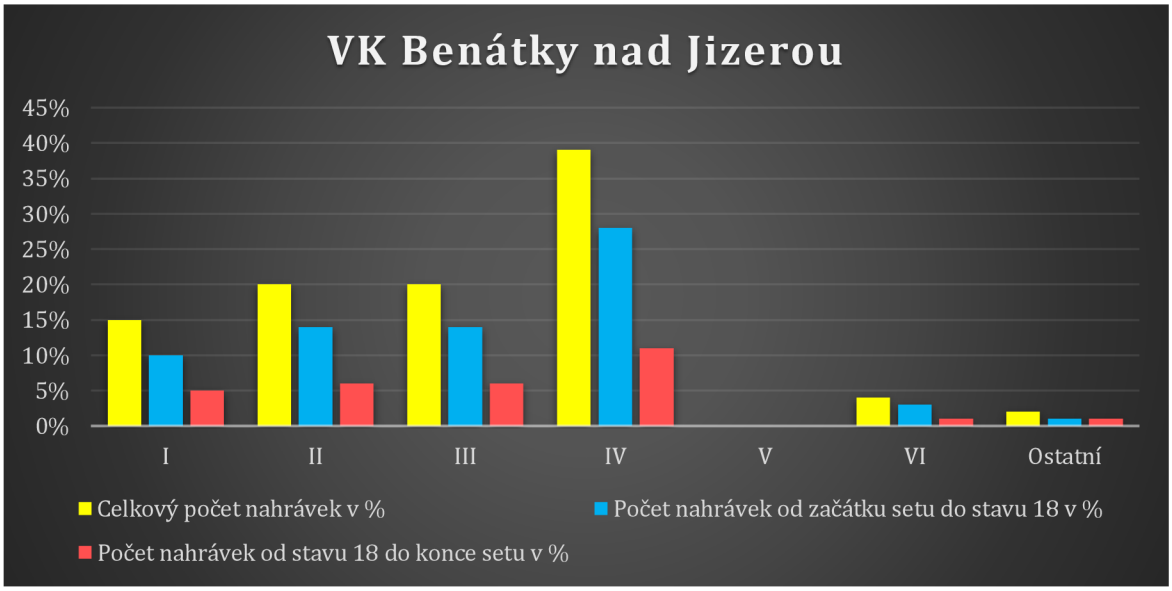

Obr. 1: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, VK Benátky nad Jizerou

Tým Benátek nad Jizerou má největší počet celkových nahrávek do zóny IV, kam směřovalo 39 %. Do zóny II a III směřoval téměř shodný počet nahrávek, 20 %. Shoda u těchto zón byla i během setu do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu.

Black Volley Beskydy

Beskydy jsou poměrně mladým oddíl v UNIQA extralize mužů. Tato sezóna byla jejich čtvrtá v této soutěži. Celkově tak skončili na 11. místě s 21 body (o bod méně než Benátky nad Jizerou). Dohromady Beskydy prohráli 18 zápasů a 6 vyhráli. Tým odehrál celkem 95 setů, z toho 34 vyhraných a 61 prohraných.

Tab. 3: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, Black Volley Beskydy

Zóny útoku	**I**	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**Ostatní**
Celkový počet nahrávek	273	563	524	919	x	122	43
Celkový počet nahrávek v %	11 %	23 %	21 %	38 %	x	5 %	2 %

Tab. 4: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, Black Volley Beskydy

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	207	374	384	663	x	98	30
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	8 %	15 %	15 %	27 %	x	4 %	1 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	66	189	140	256	x	24	13
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	3 %	8 %	6 %	11 %	x	1 %	1 %

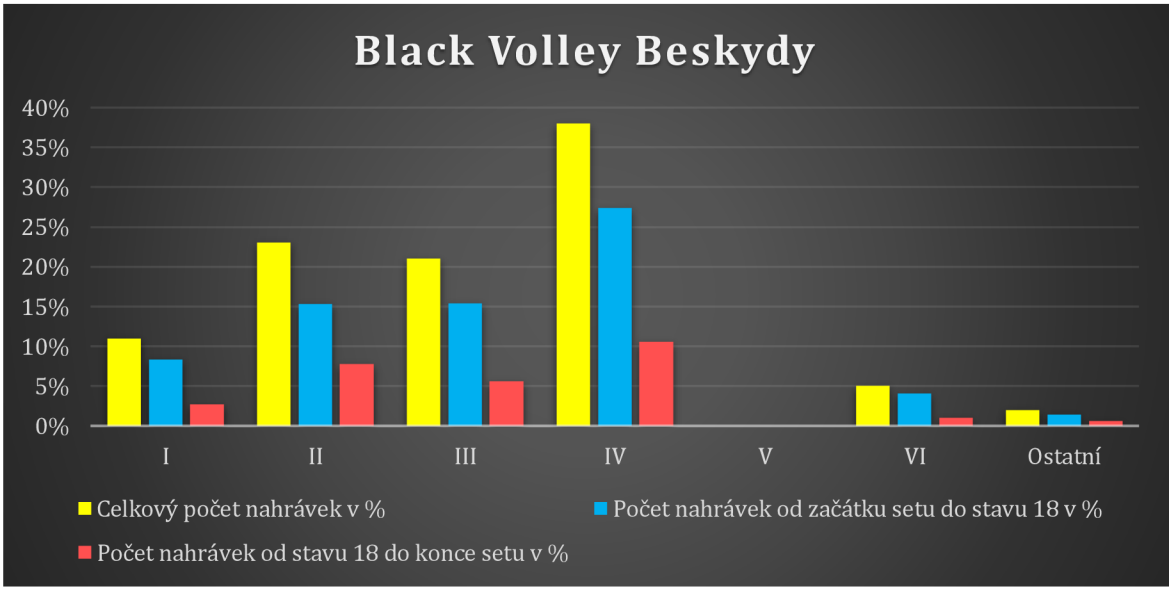

Obr. 2: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, Black Volley Beskydy

Na obrázku 2 si můžeme všimnout, že tým Beskyd měl do zóny II větší procentuální zastoupení než do zóny III. Tohoto poměru dosáhli pouze už jen týmy Ostravy a Odolene Vody. Nejvíce nahrávek směřovalo do zóny IV, 38 %.

Volejbal Brno

Brno patří mezi dlouhodobé týmy v extralize mužů. V základní části skončili na 8. místě s 29 body, kdy 10 zápasů vyhráli a 14 prohráli. Celkem Brno odehrálo 89 setů, z čehož 38 vyhráli a 51 prohráli. O postup do play off hráli s Příbramí, kterou porazili v osmifinále a následně ve čtvrtfinále prohráli s Karlovarskem.

Tab. 5: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, Volejbal Brno

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Celkový počet nahrávek	296	400	499	905	x	108	40
Celkový počet nahrávek v %	13 %	18 %	22 %	40 %	x	5 %	2 %

Tab. 6: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, Volejbal Brno

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	207	268	375	611	x	72	32
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	9 %	12 %	17 %	27 %	x	3 %	2 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	89	132	124	294	x	36	8
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	4 %	6 %	5 %	13 %	x	2 %	0 %

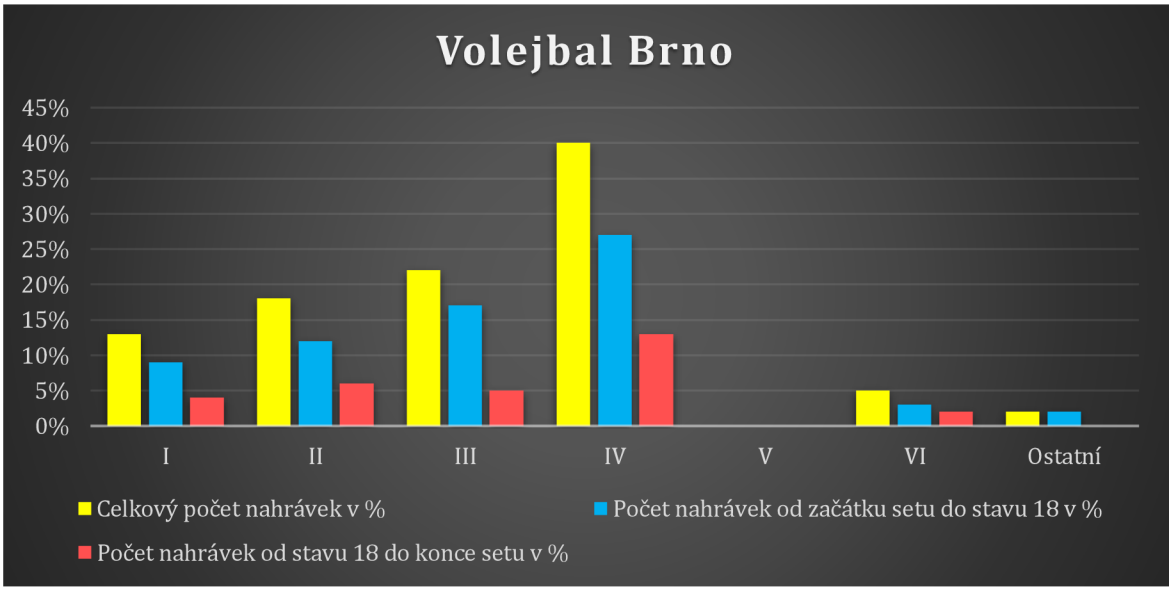

Obr. 3: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, Volejbal Brno

Tým Brna má největší počet celkových nahrávek do zóny IV, kam směřovalo 40 %. Do zóny II a III směřoval rozdílný počet nahrávek – 18 % a 22 %. Rozdíl u těchto zón se projevil zejména v během setu do stavu 18, 12 % a 17 %, od stavu 18 do konce setu byl rozdíl menší (6 % a 5 %).

VK Jihostroj České Budějovice

České Budějovice skončily po základní části na 3. místě s 55 body. Bilance tohoto týmu byla 19 vyhraných zápasů a 5 prohraných. Na poměr setů Budějovice dokázaly vyhrát 62 setů a 30 setů prohrát. Ve čtvrtfinále vyhráli nad Odolenou Vodou, v semifinále porazili na poměr zápasů 3:2 Liberec. Ve finálovém duelu je čekají Lvi Praha.

Tab. 7: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, VK Jihostroj České Budějovice

Zóny útoku	**I**	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**Ostatní**
Celkový počet nahrávek	286	459	525	884	x	126	40
Celkový počet nahrávek v %	12 %	20 %	23 %	38 %	x	5 %	2 %

Tab. 8: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	205	329	384	628	x	95	26
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	9 %	14 %	17 %	27 %	x	4 %	1 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	81	130	141	256	x	31	14
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	3 %	6 %	6 %	11 %	x	1 %	1 %

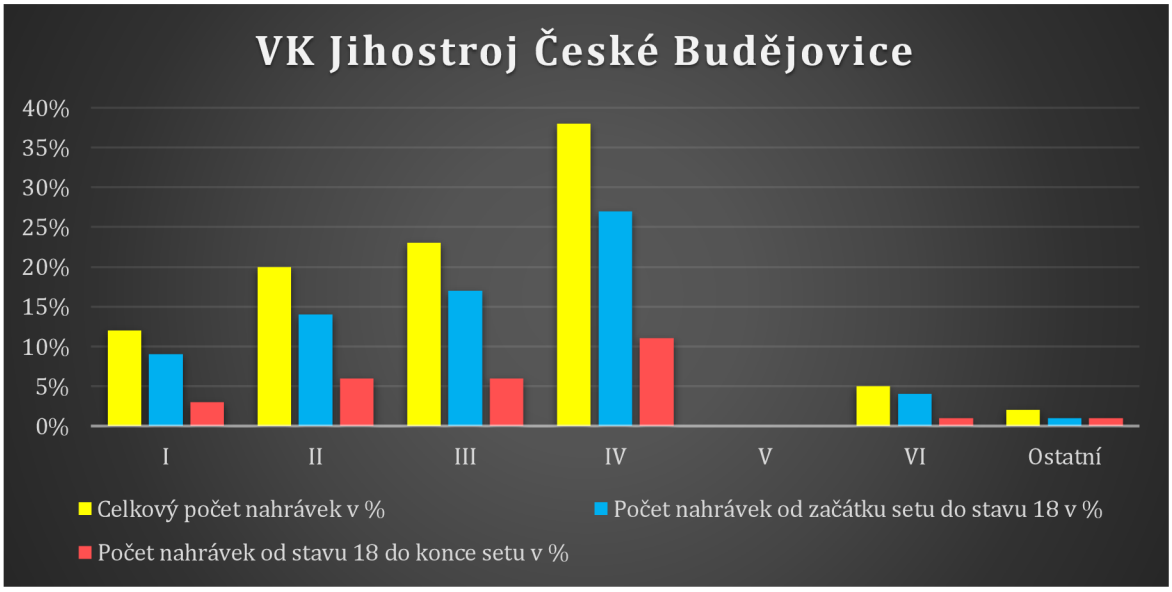

Obr. 4: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, VK Jihostroj České Budějovice

Tým České Budějovice má největší počet celkových nahrávek do zóny IV, kam směřovalo 38 %, v zónách II a III není rozdíl tak výrazný – 23 % a 20 %. Rozdíl u těchto zón se projevil během setu do stavu 18–27 %, 14 % a 17 %, od stavu 18 do konce setu byl rozdíl menší a v zónách II a III dokonce shodný (11 %, 6 % a 6 %).

Volejbal Kladno

Tento tým se umístil po základní části na 5. místě s 41 body a bilancí 15 výher a 9 proher. Kladno odehrálo 96 setů, z čehož 54 setů vyhráli a 42 setů prohráli. Tým se utkal ve čtvrtfinále s týmem Prahy, se kterým prohráli na poměr zápasů 1:3.

Tab. 9: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, Volejbal Kladno

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Celkový počet nahrávek	231	380	499	848	x	137	40
Celkový počet nahrávek v %	11 %	18 %	23 %	40 %	x	6 %	2 %

Tab. 10: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, Volejbal Kladno

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	192	256	358	631	x	94	31
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	9 %	12 %	17 %	30 %	x	4 %	2 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	39	124	141	217	x	43	9
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	2 %	6 %	6 %	10 %	x	2 %	0 %

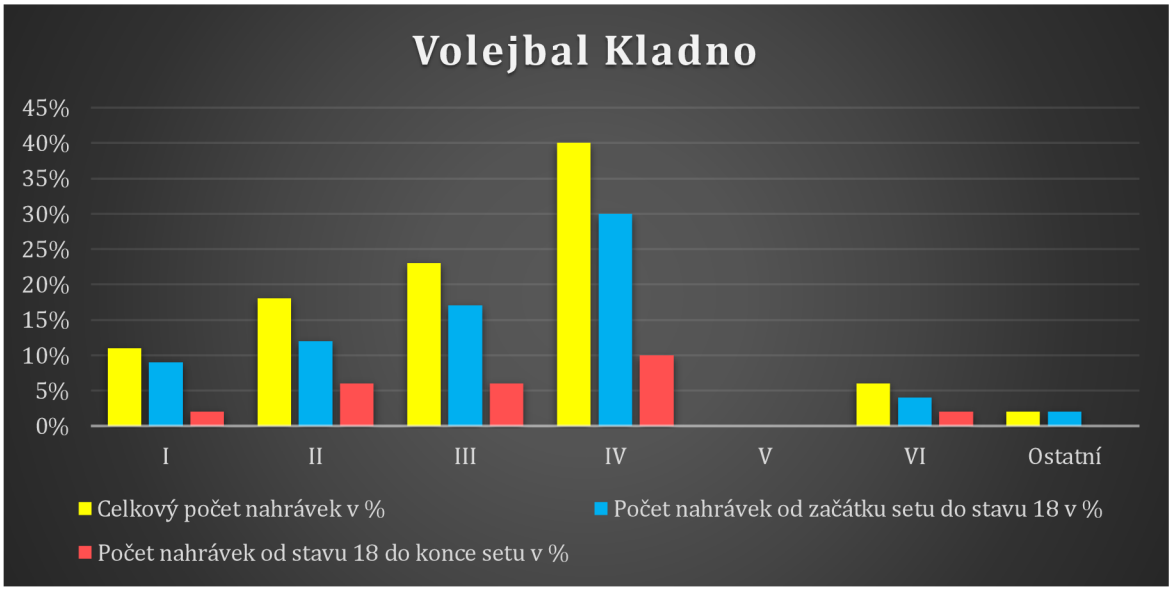

Obr. 5: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, Volejbal Kladno

Tým Kladna má největší počet celkových nahrávek do zóny IV, kam směřovalo 40 %. Do zóny II a III směřoval shodný počet nahrávek, 6 % během setu od stavu 18 do konce setu.

Dukla Liberec

Liberec s týmem Karlovarska soupeřilo do poslední chvíle o to, kdo bude vítězem základní části. Nakonec Liberec skončil o jeden bod na 2. místě s 61 body a bilancí 20 výher a 4 prohry. Sety odehráli s bilancí 65 vyhraných a 24 prohraných. Liberec ve čtvrtfinále porazil Zlín a v semifinále prohrál s poměrem zápasů 2:3 proti Českým Budějovicím.

Tab. 11: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, Dukla Liberec

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Celkový počet nahrávek	232	326	506	930	x	125	13
Celkový počet nahrávek v %	11 %	15 %	24 %	44 %	x	6 %	1 %

Tab. 12: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, Dukla Liberec

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	171	244	381	640	x	92	9
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	8 %	11 %	18 %	30 %	x	4 %	1 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	61	82	125	290	x	33	4
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	3 %	4 %	6 %	14 %	x	2 %	0 %

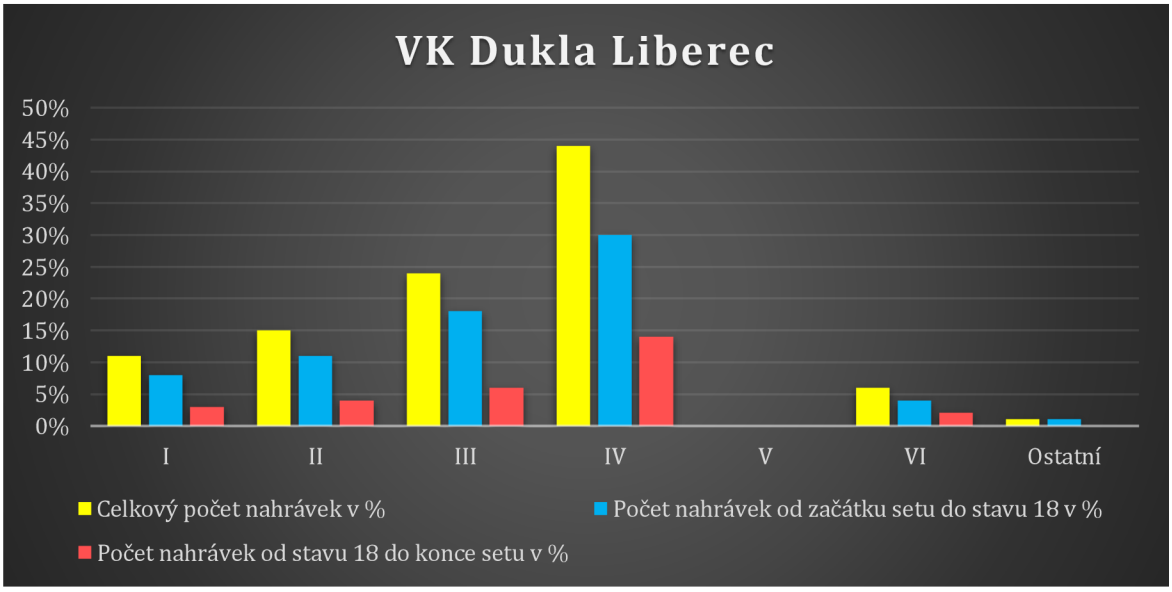

Obr. 6: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, Dukla Liberec

Tým Liberec má největší počet celkových nahrávek do zóny IV, kam směřovalo 44 %. Do zóny II a III směřoval rozdílný počet nahrávek – 24 % a 15 %. Rozdíl u těchto zón se projevil zejména během setu do stavu 18, 11 % a 18 %, od stavu 18 do konce setu byl rozdíl menší (4 % a 6 %).

AERO Odolena Voda

Odolena Voda skončila na 6. místě s celkem 39 body. Tým dokázal 13 zápasů vyhrát a 11 zápasů prohrát. Celkem tým odehrál 87 setů, kdy 47 setů vyhrál a 40 prohrál. Díky 6. místu po základní části si Odolena Voda zajistila účast ve čtvrtfinále, kde ale prohrála proti Českým Budějovicím.

Tab. 13: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, AERO Odolena Voda

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Celkový počet nahrávek	331	498	405	1004	x	73	24
Celkový počet nahrávek v %	14 %	21 %	17 %	43 %	x	3 %	1 %

Tab. 14: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, AERO Odolena Voda

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	240	346	296	714	x	50	14
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	10 %	15 %	12 %	31 %	x	2 %	1 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	91	152	109	290	x	23	10
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	4 %	6 %	5 %	12 %	x	1 %	0 %

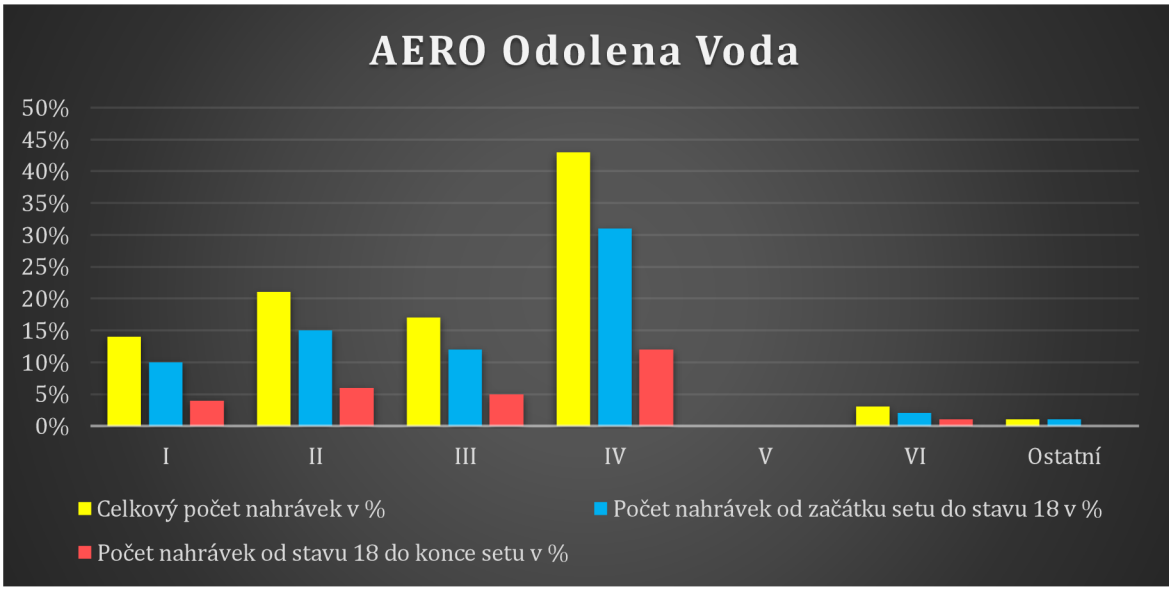

Obr. 7: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, AERO Odolena Voda

Na obrázku 7 si můžeme všimnout, že tým Odolena Voda měl do zóny II větší procentuální zastoupení než do zóny III. Tohoto poměru dosáhli pouze už jen týmy Ostravy a Beskyd. Nejvíce nahrávek směřovalo do zóny IV, 43 %.

VK Ostrava

Ostravský tým se v této sezóně umístil na posledním 13. místě s 11 body. Během základní části dokázali vyhrát 3 zápasy a 21 prohrát. Celkově odehráli 93 setů, z kterých 25 vyhráli a 68 prohráli.

Tab. 15: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, VK Ostrava

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Celkový počet nahrávek	351	437	352	1012	x	166	19
Celkový počet nahrávek v %	15 %	19 %	15 %	43 %	x	7 %	1 %

Tab. 16: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, VK Ostrava

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	245	313	242	706	x	123	9
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	10 %	14 %	10 %	30 %	x	5 %	0 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	106	124	110	306	x	43	10
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	5 %	5 %	5 %	13 %	x	2 %	1 %

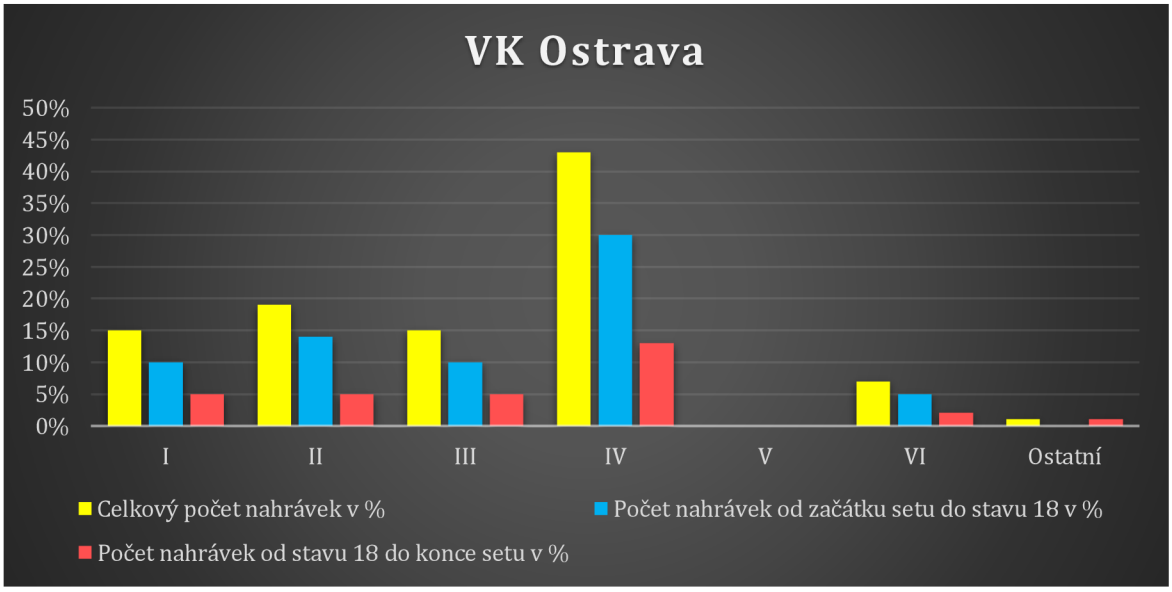

Obr. 8: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, VK Ostrava

Na obrázku 8 si můžeme všimnout, že tým Ostrava měl do zóny II větší procentuální zastoupení než do zóny III. Tohoto poměru dosáhli pouze už jen týmy Odolena Voda a Beskyd. Nejvíce nahrávek směřovalo do zóny IV, 43 %.

VK Lvi Praha

Tento oddíl působil ještě do sezóny 2017/2018 jako tým Volley Team ČZU Praha. Od sezóny 2018/2019 došlo ke změně na VK Lvi Praha. Od té doby došlo k velkému vzrůstu, což dokazuje i to, že v letošní sezóně skončili na 4. místě po základní skupině s 55 body. Bilance zápasů byla 19 vyhraných a 5 prohraných. Celkový počet setů byl 97, z čehož 64 vyhráli a 33 prohráli. Ve čtvrtfinále porazili Zlín, v semifinále pak Karlovarsko 3:1 na zápasy. Ve finále nastoupí proti Českým Budějovicím.

Tab. 17: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, VK Lvi Praha

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Celkový počet nahrávek	402	342	483	911	x	107	10
Celkový počet nahrávek v %	18 %	15 %	21 %	40 %	x	5 %	1 %

Tab. 18: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, VK Lvi Praha

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	285	238	350	673	x	88	9
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	13 %	10 %	15 %	30 %	x	4 %	1 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	117	104	133	238	x	19	1
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	5 %	5 %	6 %	10 %	x	1 %	0 %

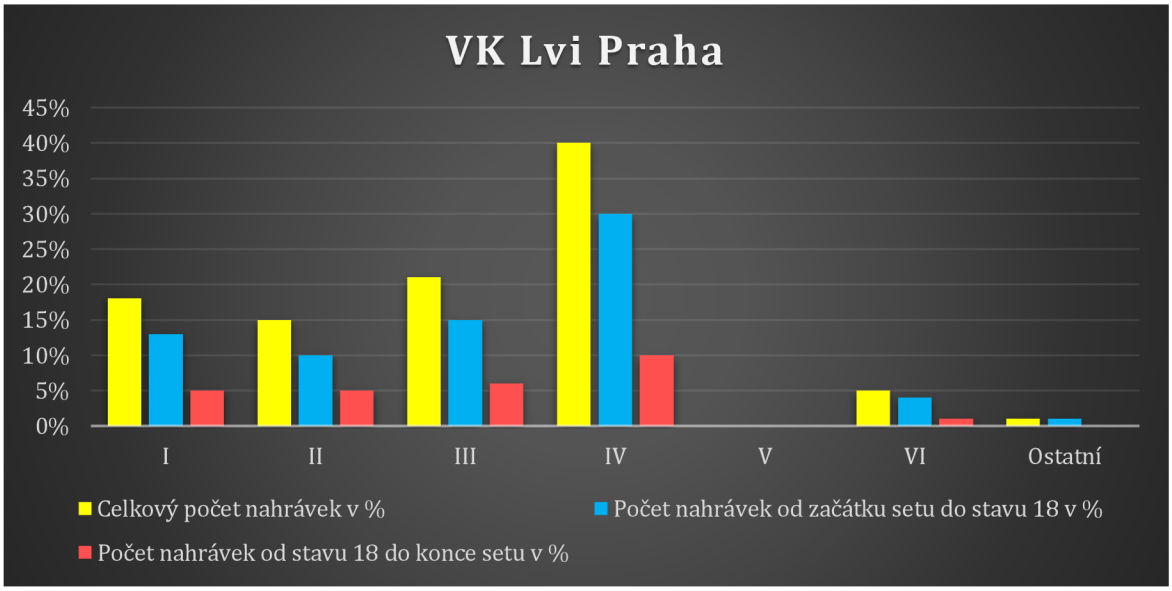

Obr. 9: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, VK Lvi Praha

Tým VK Lvi Praha má největší počet celkových nahrávek do zóny IV, kam směřovalo 40 %. Do zóny II a III směřoval rozdílný počet nahrávek – 15 % a 21 %. Rozdíl u těchto zón se projevil zejména během setu do stavu 18, 10 % a 15 %, od stavu 18 do konce setu byl rozdíl menší (5 % a 6 %).

VK Euro Sitex Příbram

Příbram po základní části soutěže skončila na 9. místě s 23 body. Tyto body získali s bilancí 7 výher a 17 proher. Během všech zápasů hráli 91 setů, ze kterých dokázali 34 vyhrát a 57 prohrát. Po tomto umístění hráli osmifinále s Brnem, se kterým podlehli.

Tab. 19: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, VK Euro Sitex Příbram

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Celkový počet nahrávek	329	339	469	1022	x	97	38
Celkový počet nahrávek v %	14 %	15 %	20 %	45 %	x	4 %	2 %

Tab. 20: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, VK Euro Sitex Příbram

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	242	244	331	742	x	69	28
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	10 %	11 %	14 %	33 %	x	3 %	1 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	87	95	138	280	x	28	10
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	4 %	4 %	6 %	12 %	x	1 %	1 %

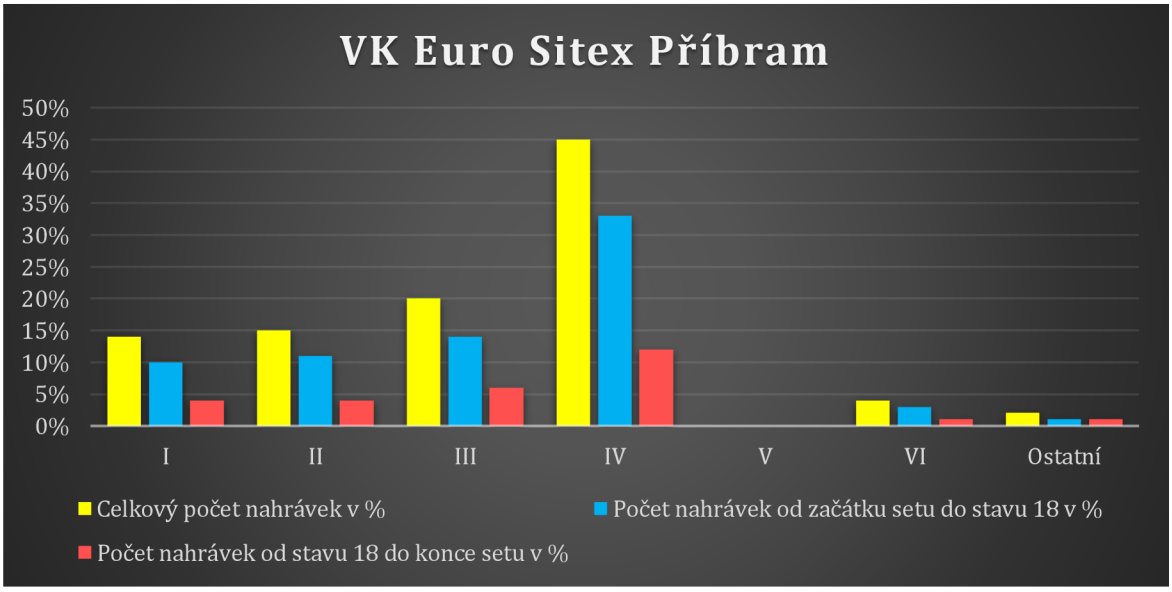

Obr. 10: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, VK Euro Sitex Příbram

Tým Příbram má ze všech týmů největší počet celkových nahrávek do zóny IV, kam směřovalo 45 %. Do zóny II a III směřoval výrazně nižší a rozdílný počet nahrávek – 15 % a 20 %. Rozdíl u těchto zón se projevil i během setu do stavu 18, 11 % a 14 % a současně od stavu 18 do konce setu (4 % a 6 %).

SKV Ústí nad Labem

Ústí nad Labem se umístilo na 12. místě s 20 body. Celková bilance zápasů byla 6 výher a 18 proher. V poměrech na sety dokázal ústecký tým z celkových 98 setech vyhrát 35 setů a 63 prohrát. Tým nepostupoval ani do osmifinále a po základní skupině tak dohráli letošní sezónu.

Tab. 21: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, SKV Ústí nad Labem

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Celkový počet nahrávek	299	443	476	1065	x	143	28
Celkový počet nahrávek v %	12 %	18 %	19 %	43 %	x	6 %	1 %

Tab. 22: Distribuce nahrávek od začátku setu do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, SKV Ústí nad Labem

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	216	334	348	771	x	108	20
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	9 %	14 %	14 %	31 %	x	5 %	1 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	83	109	128	294	x	35	8
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	3 %	4 %	5 %	12 %	x	1 %	0 %

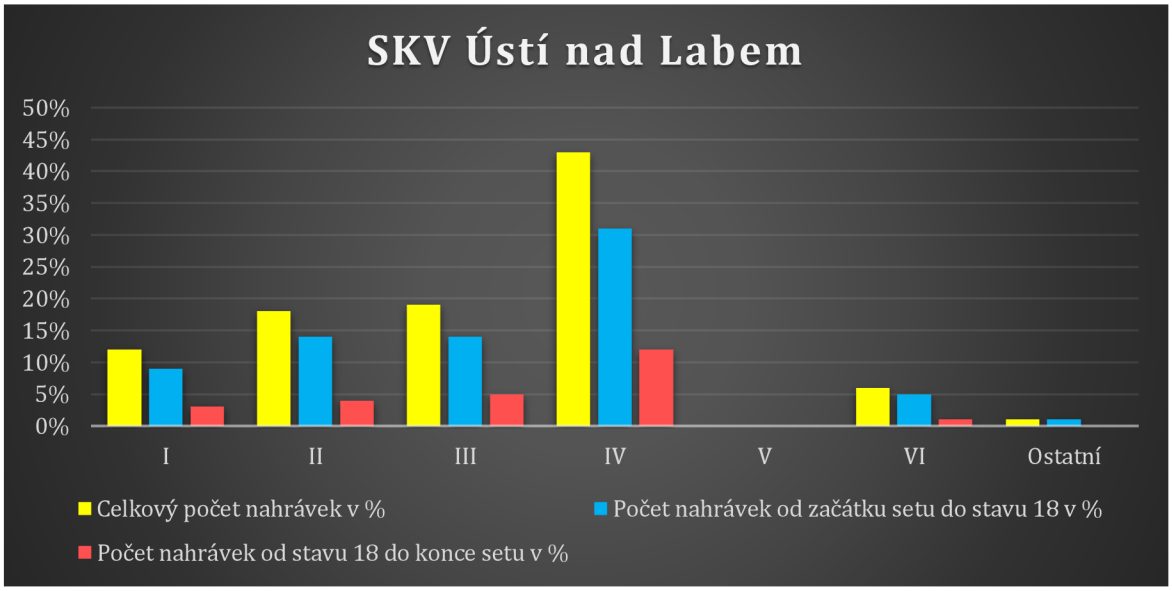

Obr. 11: Distribuce nahrávek od začátku setu do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, SKV Ústí nad Labem

Tým Ústí nad Labem má největší počet celkových nahrávek do zóny IV, kam směřovalo 43 %. Do zóny II a III směřoval téměř shodný počet nahrávek – 18 % a 19 %. Rozdíl u těchto zón se projevil zejména během setu od stavu 18 do konce setu (4 % a 5 %), od začátku setu do stavu 18 byl v zónách II a III shodný počet nahrávek, 14 %.

ČEZ Karlovarsko

Karlovarsko patří také k poměrně mladým týmům v extralize mužů, od sezóny 2014/2015. Tým skončil po základní části na 1. místě s 62 body. Dokázali vyhrát 21 zápasů a pouze 3 zápasy prohrát. Bilance setů byla 68 výher a 20 proher, celkem 88 setů. Ve čtvrtfinále porazili Brno, ale následně v semifinále prohráli 2:3 na zápasy s Prahou.

Tab. 23: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, ČEZ Karlovarsko

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Celkový počet nahrávek	342	398	401	870	x	113	34
Celkový počet nahrávek v %	16 %	18 %	19 %	40 %	x	5 %	2 %

Tab. 24: Distribuce nahrávek od začátku setu do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, ČEZ Karlovarsko

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	246	271	305	621	x	85	27
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	12 %	12 %	14 %	29 %	x	4 %	2 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	96	127	96	249	x	28	7
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	4 %	6 %	5 %	11 %	x	1 %	0 %

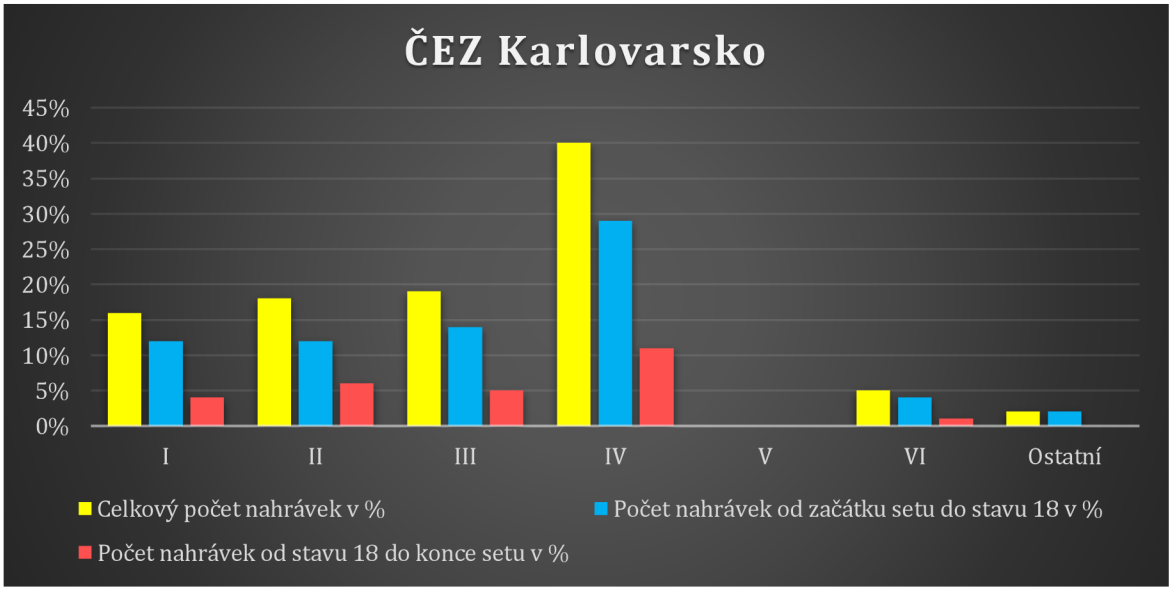

Obr. 12: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, ČEZ Karlovarsko

Tým Karlovarska má největší počet celkových nahrávek do zóny IV, kam směřovalo 40 %. Do zóny II a III směřoval podobný počet nahrávek – 18 % a 19 %. Rozdíl u těchto zón se udržel v průběhu celého setu.

Fatra Zlín

Tým Zlína se umístil na 7. místě po základní části. Získali 29 bodů s bilancí 10 výher a 14 proher. Zlín odehrál celkem 91 setů, ze kterých 39 vyhráli a 52 prohráli. V osmifinále porazili Benátky nad Jizerou. Ve čtvrtfinále pak ale prohráli s Českými Budějovicemi s poměrem 0:3 na zápasy.

Tab. 25: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón, Fatra Zlín

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Celkový počet nahrávek	340	543	545	943	x	59	16
Celkový počet nahrávek v %	14 %	22 %	22 %	39 %	x	2 %	1 %

Tab. 26: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu, Fatra Zlín

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	248	371	375	703	x	47	14
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18 v %	10 %	15 %	15 %	29 %	x	2 %	1 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	92	172	170	240	x	12	2
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu v %	4 %	7 %	7 %	10 %	x	0 %	0 %

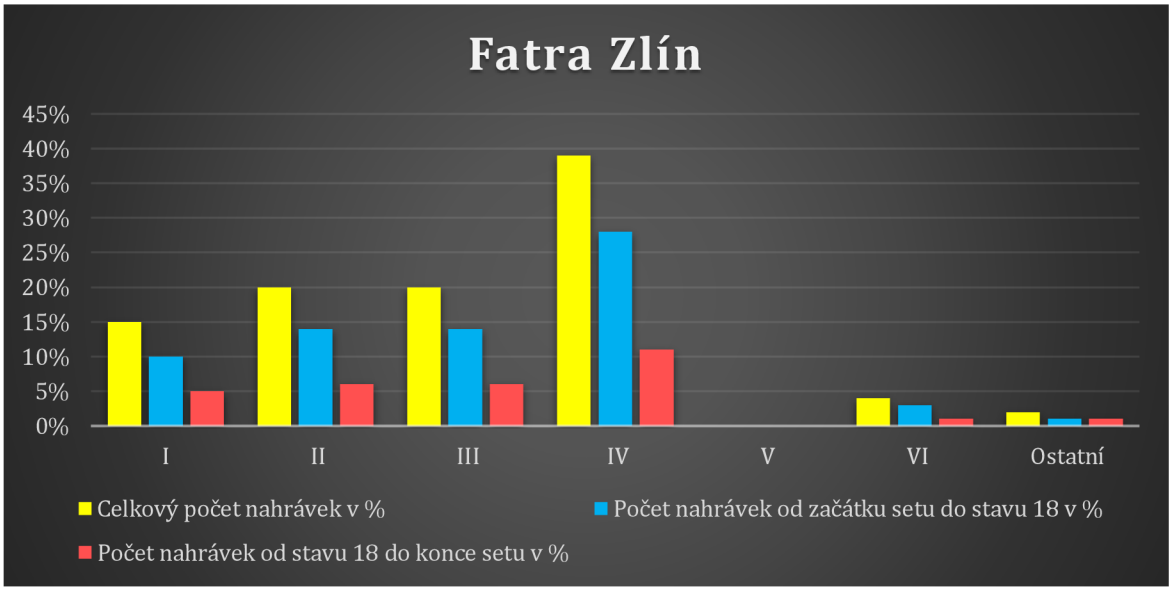

Obr. 13: Distribuce nahrávek od začátku set do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v %, Fatra Zlín

Tým Zlína má největší počet celkových nahrávek do zóny IV, kam směřovalo 39 %. Do zóny II a III směřoval shodný počet nahrávek, 22 %. Shoda u těchto zón byla během celého setu.

Tab. 27: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní	Celkem
VK Benátky nad Jizerou	361	482	487	949	0	94	39	**2412**
Black Volley Beskydy	273	**563**	524	919	0	122	**43**	**2444**
Volejbal Brno	296	400	499	905	0	108	40	**2248**
VK Jihostroj České Budějo-vice	286	459	525	884	0	126	40	**2320**
Volejbal Kladno	**231**	380	499	**848**	0	137	40	**2135**
VK Dukla Libe-rec	232	**326**	506	930	0	125	13	**2132**
AERO Odolena Voda	331	498	405	1004	0	73	24	**2335**
VK Ostrava	351	437	352	1012	0	**166**	19	**2337**
VK Lvi Praha	**402**	342	483	911	0	107	**10**	**2255**
VK Euro Sitex Příbram	329	339	469	1022	0	97	38	**2294**
SKV Ústí nad La-bem	299	443	476	**1065**	0	143	28	**2454**
ČEZ Karlovarsko	342	398	**401**	870	0	113	34	**2158**
Fatra Zlín	340	543	**545**	943	0	**59**	16	**2446**
Celkem	**4073**	**5610**	**6171**	**12262**	**0**	**1470**	**384**	**29970**
Průměr	**313**	**432**	**475**	**943**	**0**	**113**	**30**	**2305**

V tabulce 27 je možné vidět celkovou distribuce nahrávek ze základní části. Nejvíce využívanou zónou je zóna IV, kam směřovalo celkem 12 262 nahrávek. U všech týmů byla právě zóna IV nejvyužívanější, nejvíce pak u týmu SKV Ústí nad Labem, kam směřovalo až 1 065 nahrávek. Nejméně tuto zónu využíval tým Kladna (848 nahrávek). Druhou nejvíce využívanou zónou byla zóna III, kterou využívají středoví hráči. Zde byla četnost nahrávek 6 171. Nejvíce tuto zónu využíval tým Zlína (545) a nejméně tým Karlovarska (401). Třetí nejvyužívanější zónou je zóna II (5 610), ze které nejvíce útočil tým Beskyd (563). Naopak nejméně Liberec (326). Zónu číslo jedna nejvíce využíval tým Prahy (402) a nejméně Kladno (231). Zóna pro útok pipu (VI) byla využívaná nejméně ze všech. Nejméně tuto zónu využíval tým Zlína (59) a nejvíce, téměř až trojnásobně oproti Zlínu, tým Ostravy (166).

Tab. 28: Celková distribuce nahrávek do jednotlivých zón v %

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
VK Benátky nad Jizerou	15 %	20 %	20 %	39 %	0 %	4 %	2 %
Black Volley Beskydy	**11 %**	**23 %**	21 %	**38 %**	0 %	5 %	2 %
Volejbal Brno	13 %	18 %	22 %	40 %	0 %	5 %	2 %
VK Jihostroj České Budějovice	12 %	20 %	23 %	**38 %**	0 %	5 %	2 %
Volejbal Kladno	**11 %**	18 %	23 %	40 %	0 %	6 %	2 %
VK Dukla Liberec	**11 %**	**15 %**	**24 %**	43 %	0 %	6 %	1 %
AERO Odolena Voda	14 %	21 %	17 %	43 %	0 %	3 %	2 %
VK Ostrava	15 %	19 %	**15 %**	43 %	0 %	**7 %**	1 %
VK Lvi Praha	**18 %**	**15 %**	21 %	40 %	0 %	5 %	1 %
VK Euro Sitex Příbram	14 %	**15 %**	20 %	**45 %**	0 %	4 %	2 %
SKV Ústí nad Labem	12 %	18 %	19 %	43 %	0 %	6 %	2 %
ČEZ Karlovarsko	16 %	18 %	19 %	40 %	0 %	5 %	2 %
Fatra Zlín	14 %	22 %	22 %	39 %	0 %	**2 %**	1 %
Průměr	**14 %**	**18 %**	**20 %**	**41 %**	**0 %**	**5 %**	**2 %**

V tabulce 28 je možné vidět procentuální zastoupení nahrávek v jednotlivých zónách. Největšího rozdílu si můžeme všimnout v zóně III mezi týmem Liberce a Ostravy, kde rozdíl činí 9 %. Do zóny IV směřovalo u Příbrami téměř polovina veškerých nahrávek (45 %). U zóny VI je největší rozdíl mezi týmy Zlína a Ostravy, který je 5 %.

Pro přehlednější grafické znázornění jsem tabulku 28 rozdělil do dvou grafických znázornění. Obrázek 14 znázorňuje celkovou distribuci nahrávek do zón I, II a III.

Obrázek 15 znázorňuje celkovou distribuci nahrávek do zón IV, V, VI a ostatní.

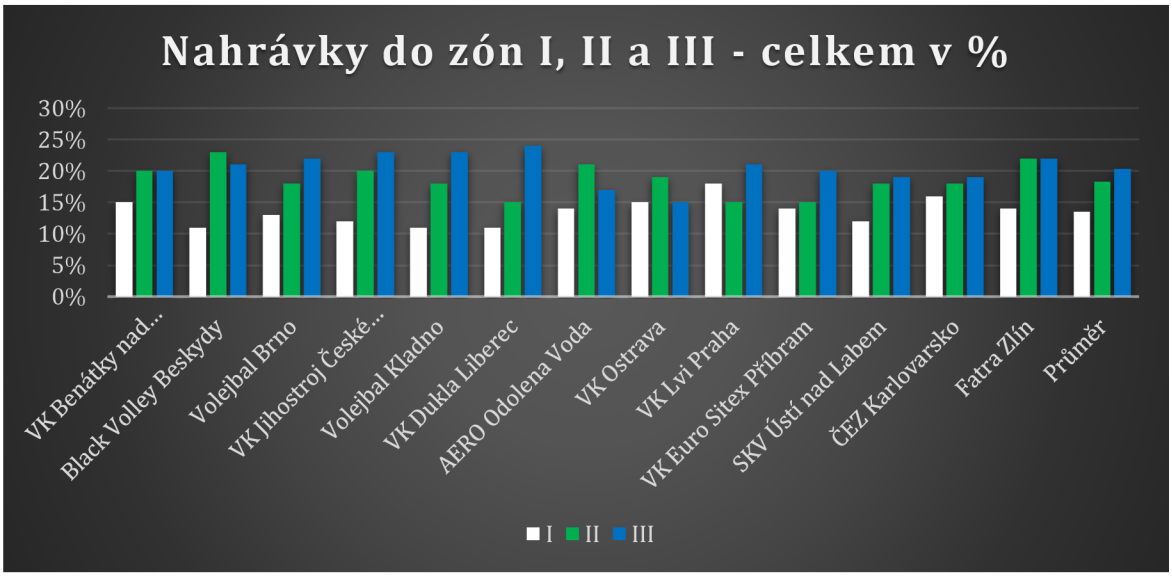

Obr. 14: Celková distribuce nahrávek do zón I, II a III v %

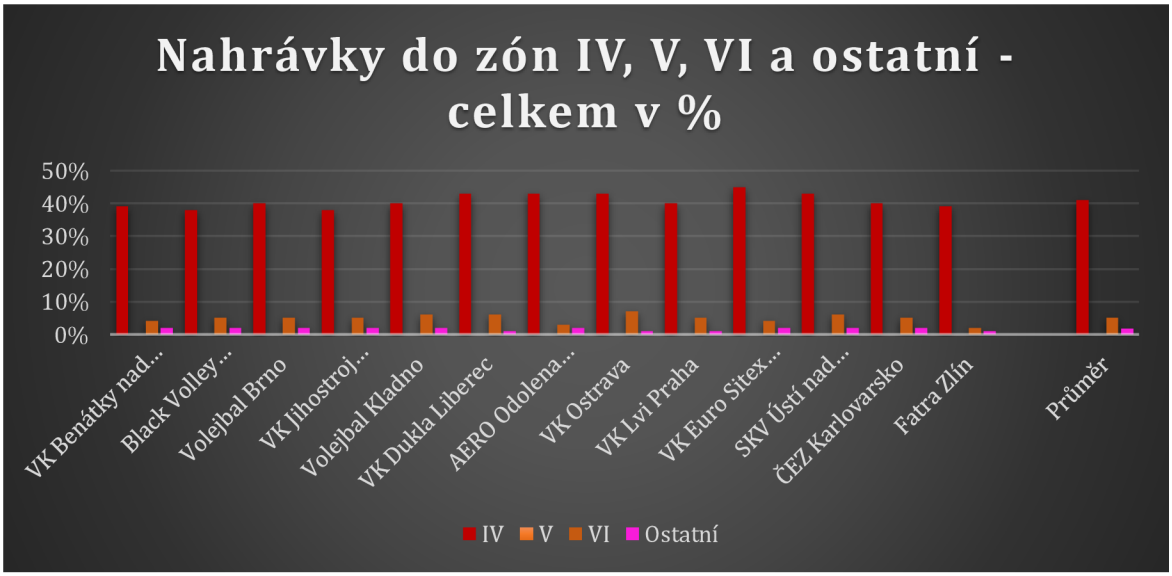

Obr. 15: Celková distribuce nahrávek do zón IV, V, VI a ostatní v %

Tab. 29: Distribuce nahrávek do jednotlivých zón od začátku setu do stavu 18

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní	Celkem
VK Benátky nad Jizerou	247	344	353	670	0	68	26	**1708**
Black Volley Beskydy	207	**374**	**384**	663	0	98	30	**1756**
Volejbal Brno	207	268	375	**611**	0	72	32	**1565**
VK Jihostroj České Budějovice	205	329	**384**	628	0	95	26	**1667**
Volejbal Kladno	192	256	358	631	0	94	31	**1562**
VK Dukla Liberec	**171**	358	381	640	0	92	9	**1651**
AERO Odolena Voda	240	346	296	714	0	50	14	**1660**
VK Ostrava	245	313	**242**	706	0	**123**	9	**1638**
VK Lvi Praha	**285**	**238**	350	673	0	88	9	**1643**
VK Euro Sitex Příbram	242	244	331	742	0	69	28	**1656**
SKV Ústí nad Labem	216	334	348	**771**	0	108	20	**1797**
ČEZ Karlovarsko	246	271	305	621	0	85	27	**1555**
Fatra Zlín	248	371	375	703	0	**47**	14	**1758**
Celkem	**2951**	**4046**	**4482**	**8773**	**0**	**1089**	**275**	**21616**
Průměr	**227**	**311**	**345**	**675**	**0**	**84**	**21**	**1663**

V tabulce 29 je vidět distribuce nahrávek do jednotlivých zón od začátku setu do stavu 18. Zónu I zde nejvíce využívala Praha. Zónu II a III pak nejvíce tým Beskyd. Společně s nimi také zónu III shodně využíval i tým Budějovic (384). Tým Ústí nad Labem nejvíce využíval zónu IV, kde četnost je až 771 nahrávek z celkových 1 065. Ostrava velmi využívala zónu VI, 123 nahrávek. Celkem do stavu 18 bylo odehráno 21 616 nahrávek s průměrem 1 663 nahrávek na tým.

Tab. 30: Distribuce nahrávek do jednotlivých zón od začátku setu do stavu 18 v %

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
VK Benátky nad Jizerou	10 %	14 %	14 %	28 %	x	3 %	1 %
Black Volley Beskydy	8 %	15 %	15 %	27 %	x	4 %	1 %
Volejbal Brno	9 %	12 %	17 %	27 %	x	3 %	2 %
VK Jihostroj České Budějovice	9 %	14 %	17 %	27 %	x	4 %	1 %
Volejbal Kladno	9 %	12 %	17 %	30 %	x	4 %	2 %
VK Dukla Liberec	8 %	11 %	18 %	30 %	x	4 %	1 %
AERO Odolena Voda	10 %	15 %	12 %	31 %	x	2 %	1 %
VK Ostrava	10 %	14 %	10 %	30 %	x	5 %	0 %
VK Lvi Praha	13 %	10 %	15 %	30 %	x	4 %	1 %
VK Euro Sitex Příbram	10 %	11 %	14 %	33 %	x	3 %	1 %
SKV Ústí nad Labem	9 %	14 %	14 %	31 %	x	5 %	1 %
ČEZ Karlovarsko	12 %	12 %	14 %	29 %	x	4 %	2 %
Fatra Zlín	10 %	15 %	15 %	29 %	x	2 %	1 %
Průměr	**10 %**	**13 %**	**15 %**	**29 %**	**x**	**4 %**	**1 %**

V tabulce 30 si můžeme všimnout distribuci nahrávek od začátku setu do stavu 18. Do zóny I směřovalo nejvíce nahrávek týmu Lvi Praha, 13 %. Zónu II nejvíce využívaly týmy Beskyd, Odolene Vody a Zlína, které měli shodně 15 %. Dukla Liberec měla v zóně III až 18 % nahrávek, což je až o 8 % více než měla Ostrava. Nejvíce zónu IV využíval tým Příbrami, 33 %. Velmi aktivní nahrávače v rámci útoku na druhou přes můžeme vidět u týmů Karlovarska, Kladna a Brna, 2 %.

Jednoznačně nejvíce využívanou zónou všech týmů byla zóna IV, kam v průměru směřovalo 29 % všech nahrávek od začátku setu do stavu 18. Druhá nejvyužívanější zóna je zóna III. 15 %.

Pro přehlednější grafické znázornění jsem tabulku 30 rozdělil do dvou grafických znázornění. Obrázek 16 znázorňuje distribuci nahrávek od začátku setu do stavu 18 do zón I, II a III. Obrázek 17 znázorňuje celkovou distribuci nahrávek do zón IV, V, VI a ostatní.

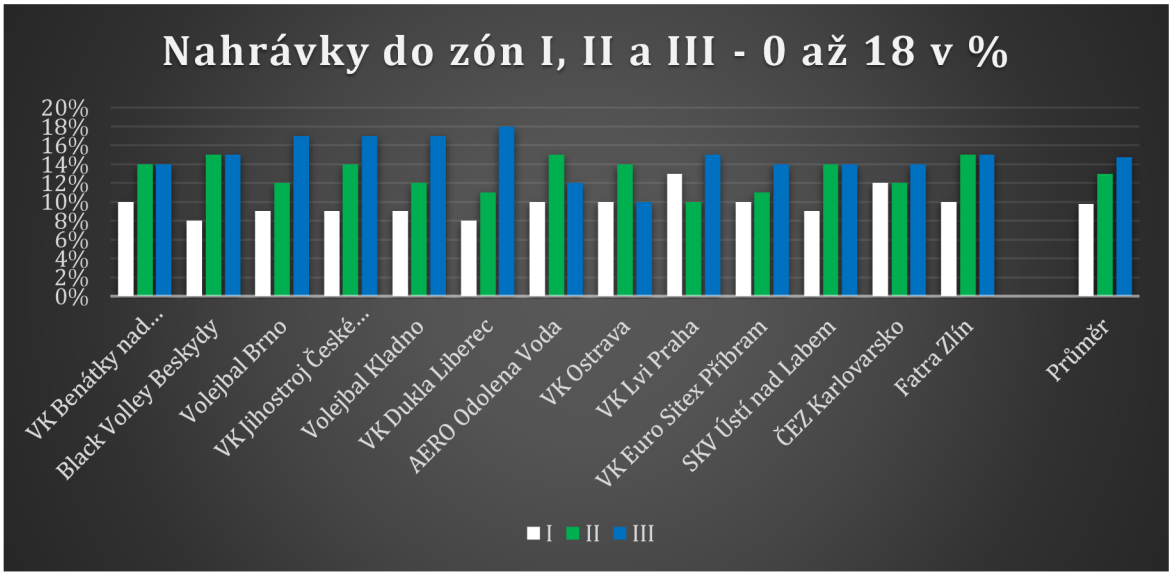

Obr. 16: Distribuce nahrávek do zón I, II a III od začátku setu do stavu 18 v %

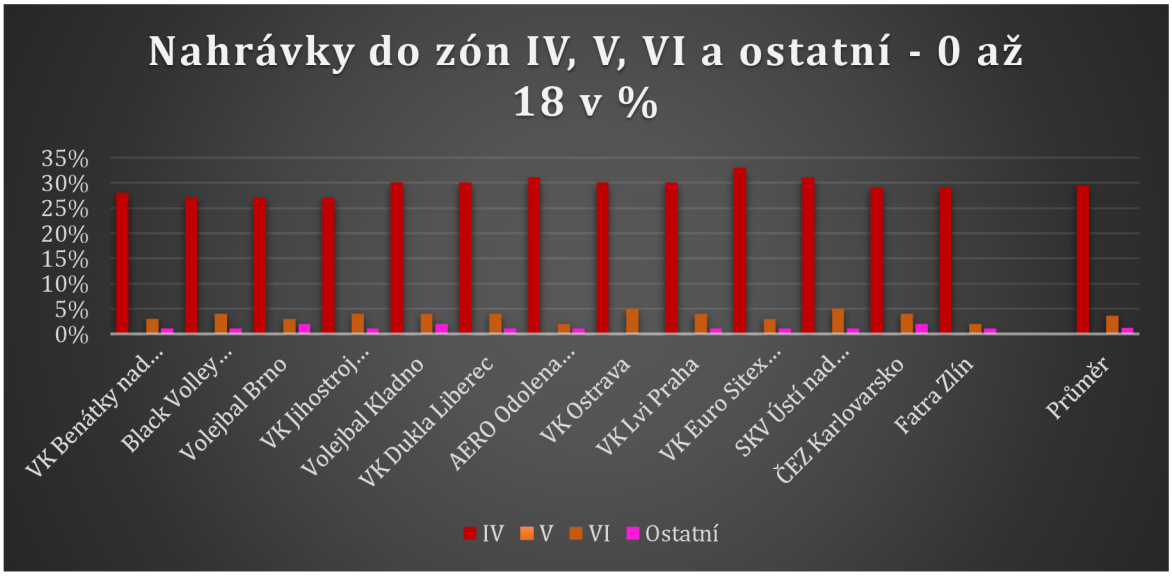

Obr. 17: Distribuce nahrávek do zón IV, V, VI a ostatní od začátku setu do stavu 18 v %

Tab. 31: Distribuce nahrávek do jednotlivých zón od stavu 18 do konce setu

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní	Celkem
VK Benátky nad Jizerou	114	138	134	279	0	26	13	704
Black Volley Beskydy	66	189	140	256	0	24	13	688
Volejbal Brno	89	132	124	294	0	36	8	683
VK Jihostroj České Budějo-vice	81	130	141	256	0	31	14	653
Volejbal Kladno	39	124	141	217	0	43	9	573
VK Dukla Libe-rec	61	82	125	290	0	33	4	595
AERO Odolena Voda	91	152	109	290	0	23	10	675
VK Ostrava	106	124	110	306	0	43	10	699
VK Lvi Praha	117	104	133	238	0	19	1	612
VK Euro Sitex Příbram	87	95	138	280	0	28	10	638
SKV Ústí nad Labem	83	109	128	294	0	35	8	657
ČEZ Karlovar-sko	96	127	96	249	0	28	7	603
Fatra Zlín	92	172	170	240	0	12	2	688
Celkem	**1122**	**1678**	**1689**	**3489**	**0**	**381**	**109**	**8468**
Průměr	**86**	**129**	**130**	**268**	**0**	**29**	**8**	**651**

Distribuci nahrávek v závěru setu nám ukazuje tabulka 31. Nejvíce četnou zónou je stále zóna IV. U zón II a III dochází již k minimálnímu rozdílu (11 nahrávek), oproti stavu do 18 bodů. Zónu III v této části setu nejvíce využíval tým Zlína, kam směřovalo až 170 nahrávek, což je oproti Karlovarsku rozdíl až 74 nahrávek. Ostrava má zároveň nejvíce nahrávek do zóny IV (306) a VI (43). Zónu VI také velmi často využíval tým Kladna. Naopak Kladno nejméně využívalo zónu I (39) a zónu IV (217).

Tab. 32: Distribuce nahrávek do jednotlivých zón od stavu 18 do konce setu v %

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
VK Benátky nad Jizerou	5 %	6 %	6 %	11 %	x	1 %	1 %
Black Volley Beskydy	3 %	8 %	6 %	11 %	x	1 %	1 %
Volejbal Brno	4 %	6 %	5 %	13 %	x	2 %	0 %
VK Jihostroj České Budějovice	3 %	6 %	6 %	11 %	x	1 %	1 %
Volejbal Kladno	2 %	6 %	6 %	10 %	x	2 %	0 %
VK Dukla Liberec	3 %	4 %	6 %	14 %	x	2 %	0 %
AERO Odolena Voda	4 %	6 %	5 %	12 %	x	1 %	0 %
VK Ostrava	5 %	5 %	5 %	13 %	x	2 %	1 %
VK Lvi Praha	5 %	5 %	6 %	10 %	x	1 %	0 %
VK Euro Sitex Příbram	4 %	4 %	6 %	12 %	x	1 %	1 %
SKV Ústí nad Labem	3 %	4 %	5 %	12 %	x	1 %	0 %
ČEZ Karlovarsko	4 %	6 %	5 %	11 %	x	1 %	0 %
Fatra Zlín	4 %	7 %	7 %	10 %	x	0 %	0 %
Průměr	**4 %**	**6 %**	**5 %**	**12 %**	**x**	**1 %**	**1 %**

Z tabulky 32 je možné vyčíst, že v tomto úseku setu je nejvyužívanější zónou pro útok zóna IV. Ke změně však dochází u zóny II a III. Oproti distribuci do stavu 18 se v této části stává zóna II druhou nejvíce využívanou, 6 %.

Zónu I využívá shodně po 5 % tým Benátek, Ostravy a Prahy. Beskydy i v závěru setu využívají zónu II nejvíce ze všech týmů. Zónu III nejvíce ze všech využívá tým Zlína, kam směřuje od stavu 18 do konce setu 7 % nahrávek. Naopak Zlín zónu VI využívá zcela minimálně, 0 % (12 nahrávek)

Pro přehlednější grafické znázornění jsem tabulku 32 rozdělil do dvou grafických znázornění. Obrázek 18 znázorňuje distribuci nahrávek od stavu 18 do konce setu do zón I, II a III. Obrázek 19 znázorňuje celkovou distribuci nahrávek do zón IV, V, VI a ostatní.

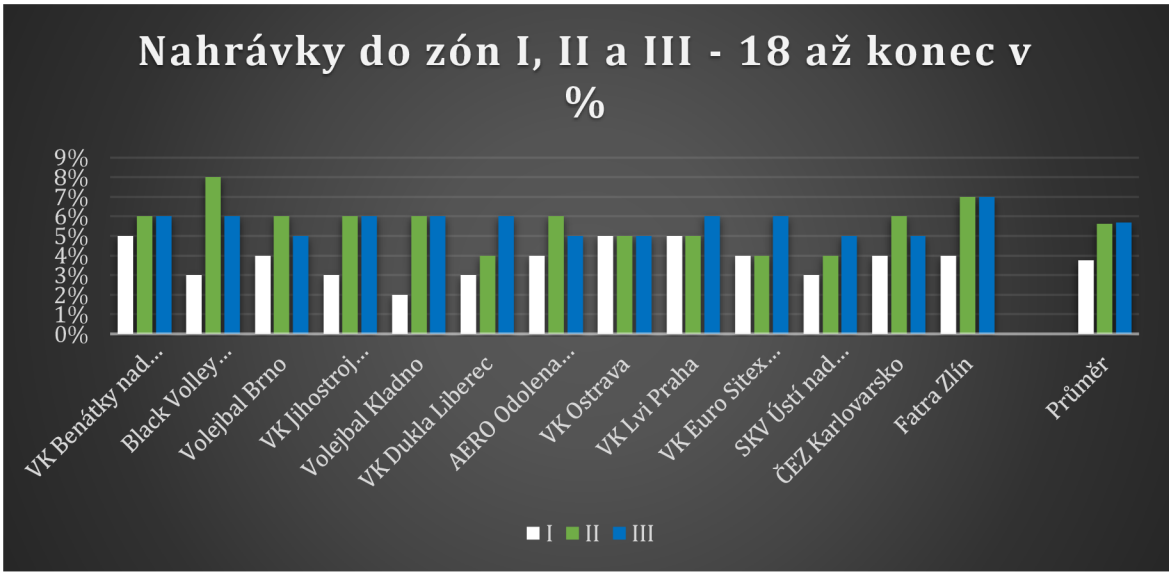

Obr. 18: Distribuce nahrávek do zón I, II a III od stavu 18 do konce setu v %

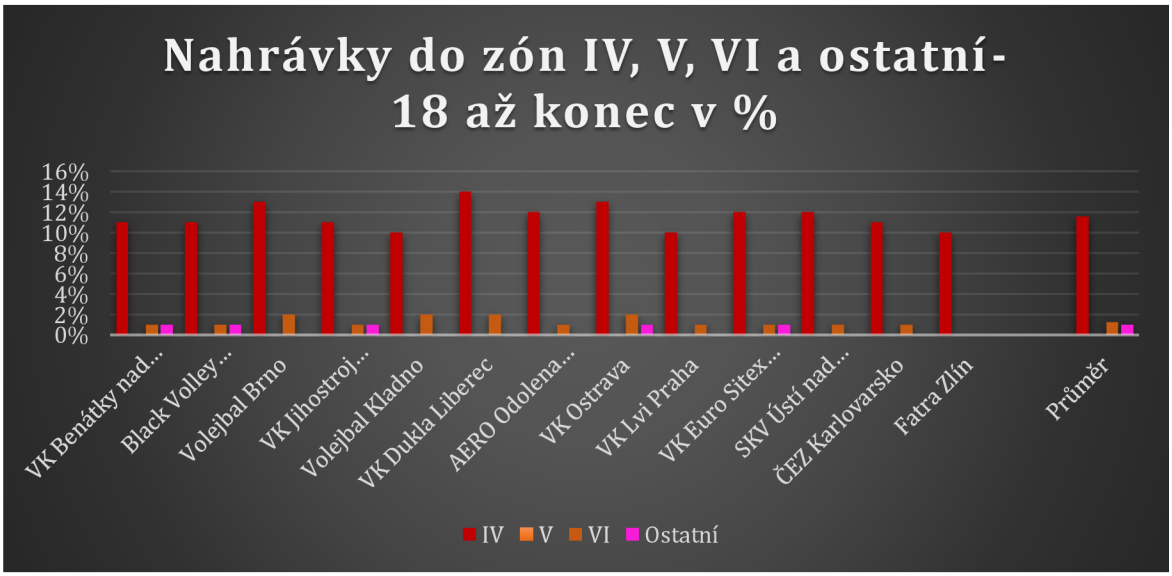

Obr. 19: Distribuce nahrávek do zón IV, V, VI a ostatní od stavu 18 do konce setu v %

Tab. 33: Porovnání distribuce nahrávek během setu v %

Zóny útoku	I	II	III	IV	V	VI	Ostatní
Celkový počet nahrávek v %	14 %	18 %	20 %	41 %	0 %	5 %	2 %
Počet nahrávek od začátku setu do stavu 18	10 %	13 %	15 %	29 %	x	4 %	1 %
Počet nahrávek od stavu 18 do konce setu	4 %	6 %	5 %	12 %	x	1 %	1 %

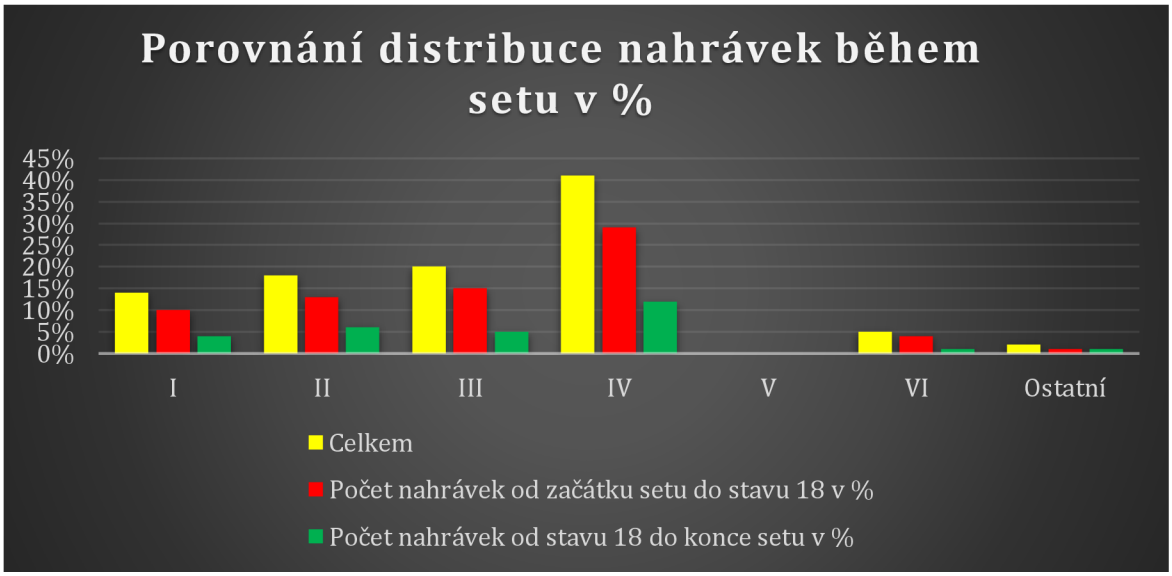

Obr. 20: Porovnání distribuce nahrávek během setu v %

Obrázek 20 nám ukazuje porovnání distribuce nahrávek během setu v procentech. U zón I a II dochází ke snížení distribuce nahrávek od stavu 18 do konce setu cca o polovinu, oproti distribuci do stavu 18. U zóny III je toto snížení až o dvě třetiny. Zatím co u zóny IV je toto snížení o více než třetinu. Největší snížení dochází u zóny VI, kde je snížení až o tři čtvrtiny.

Tab. 34: Vzájemný vztah nahrávek do zóny III a VI od začátku setu do stavu 18

Zóny útoku	III	VI
VK Benátky nad Jizerou	353	68
Black Volley Beskydy	384	98
Volejbal Brno	375	72
VK Jihostroj České Budějovice	384	95
Volejbal Kladno	358	94
VK Dukla Liberec	381	92
AERO Odolena Voda	296	50
VK Ostrava	242	123
VK Lvi Praha	350	88
VK Euro Sitex Příbram	331	69
SKV Ústí nad Labem	348	108
ČEZ Karlovarsko	305	85
Fatra Zlín	375	47
Korelační koeficient (hodnota r)	-0,207889296	

Tab. 35Vzájemný vztah nahrávek do zóny III a VI od stavu 18 do konce setu

Zóny útoku	III	VI
VK Benátky nad Jizerou	134	26
Black Volley Beskydy	140	24
Volejbal Brno	124	36
VK Jihostroj České Budějovice	141	31
Volejbal Kladno	141	43
VK Dukla Liberec	125	33
AERO Odolena Voda	109	23
VK Ostrava	110	43
VK Lvi Praha	133	19
VK Euro Sitex Příbram	138	28
SKV Ústí nad Labem	128	35
ČEZ Karlovarsko	96	28
Fatra Zlín	170	12
Korelační koeficient (hodnota r)	-0,485007691	

6 Diskuse

VO 1: Jaká je celková distribuce nahrávky do jednotlivých zón v EX-M v základní části?

V základní části UNIQA extraligy mužů v sezóně 2022/2023 bylo celkem 29 970 nahrávek (tabulka 27). Téměř polovina z těchto nahrávek směřovalo do zóny IV, 12 262. V tabulce 27 si můžeme všimnout, že průměrně do zóny I směřovalo 313, do zóny II 432, do zóny III 475, do zóny IV 943 a do zóny VI 113 nahrávek. Nejvíce využívanou zónou u všech týmů byla jednoznačně zóna IV. Zóna III byla druhá nejvyužívanější zónou s celkem 6 171 nahrávkami. Další početnou zónou byla zóna II (5 610 nahrávek) a zóna I (4 073).

Zóna VI byla nejméně využívaná zóna u všech týmů. U jednotlivých týmů se útok ze zóny VI pohyboval v rozmezí 0,6 až 1,8 nahrávek na set. Před začátkem výzkumu jsem si myslel, že distribuce do jednotlivých zón bude mírně odlišná. Celkově jsem očekával větší četnost nahrávek do zóny VI, kam směřovalo 1 470 nahrávek. Osobně jsem myslel, že počet nahrávek bude alespoň dvojnásobný.

V celkové distribuci nahrávek do jednotlivých zón využíval nejvíce zónu I tým Prahy (402), nejméně tým Kladna (231). Nejvýraznější distribuci do zóny II měl tým Beskyd (563). Oproti němu měl tým Liberce až o 237 méně nahrávek do této zóny. Zlín využíval zónu III ze všech nejvíce (545) nahrávek. Důvod, proč Zlín využíval tuto zónu nejvíce může být sehrání zlínského nahrávače Truonga a blokaře Pražáka, kteří spolu hrají už několik sezón. Do zóny IV nejvíce nahrávek směřovalo u týmu Ústí nad Labem (1 065). Nejméně pak Kladno s 848 nahrávkami. Tým Ostravy směřoval nejvíce nahrávek ze všech týmů do zóny VI. Toto zjištění bylo pro mě překvapení, jelikož z celkových 166 nahrávek, které sem směřovaly, útočil 116 nahrávek polský smečař Jarosinski, kterému je 20 let.

Barzouka (2017) ve svém článku pojednává o distribuci nahrávky na Světové lize v roce 2017. Výsledky ukázaly, že do zóny I směřovalo 14 %, do zóny II 18 %, do zóny III 23 %, do zóny IV 36 % a do zóny VI 9 % nahrávek. S porovnáním s výsledky ze základní části extraligy mužů vychází distribuce nahrávek do zón I a II totožně. K největšímu rozdílu dochází u zóny III, kde je u nás distribuce menší o 3 %. Naopak vyšší distribuci máme do zóny IV a to o 5 %. Do zóny VI také směřuje méně nahrávek a to o 4 %. Je vidět, že distribuce nahrávek ve Světové lize je více rozprostřená do všech zón. Jednoznačně s tímto trendem souhlasím, protože dochází k většímu přelstění soupeřovy obrany.

VO 2: Jaký je vztah mezi nahrávkami do zóny III a VI od začátku setu do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu v EX-M v základní části?

Korelační koeficient dat do stavu18 (tabulka 35) je -0,207889296. Tato hodnota nám ukazuje, že počet nahrávek do zóny III a VI jsou na sebe nezávislé a nemají žádný společný vztah.

V tabulce 36 najdeme poměr nahrávek do zóny III a VI. Zde také nedochází k žádnému vzájemnému vztahu, protože hodnota r je -0,485007691.

Z těchto údajů nám vyplývá, že distribuce nahrávek do zóny III a VI spolu nesouvisí.

VO 3: Jaká je distribuce nahrávky do jednotlivých zón od začátku setu do stavu 18 v EX-M v základní části?

Data distribuce nahrávky od začátku setu do stavu 18 můžeme vidět v tabulce 30. V této části setu je nejvíce využívanou zónou zóna IV, kam směřuje průměrně 29 % nahrávek. V zóně I se pohybuje distribuce kolem 10 %, kdy největší podíl nahrávek zde má Praha (13 %). Zóna II má distribuci nahrávek větší, průměrně 13 %. Důvod může být fakt, že ze zóny II útočí primárně diagonální hráč, ale také v jednom postavení i přední smečař, zatím co ze zóny I pouze diagonální hráč. Druhým důvodem může být to, že zóna II je přední zónou, tudíž má útočící hráč větší šanci na úspěch než, když je zadní zóně. Druhou nejvíce využívanou zónou je zóny III, kam směruje průměrně 15 % všech nahrávek. Zónu VI v této části setu nejvíce využívá tým Ostravy a Karlovarska, oba shodně po 5 %.

Osobně mě překvapila distribuce nahrávek do zóny III, kterou jsem čekal nižší než do zóny II. Je ale fakt, že od začátku setu do stavu 18 mohou být nahrávači odvážnější, a tak mohou např. i z horších přihrávek nahrávat blokařovi. Určitě je to správná cesta, protože tak dojde k náročnějšímu vyhodnocení pro soupeře, kam nahrávka bude směřovat. To povede k nekompaktní obraně a vytvoření jednodušší situaci pro zisk bodu.

VO 4: Jaká je distribuce nahrávky do jednotlivých zón od stavu 18 do konce setu v EX-M v základní části?

Z tabulky 32 vyplývá, že nejvyužívanější zónou v této části setu je zóna IV, do které směřuje průměrně 12 % všech nahrávek. Zóna III v tomto úseku se stává až třetí nevyužívanější, do které směřuje 5 %. Pouze tým Zlína dosahuje distribuce 7 % v této zóně. Naopak druhou nejčastější zónou je zóna II, kam směřuje 6 % nahrávek. Jako hlavní důvod této změny vidím, že nahrávači dohrávají konce setu spíše s krajními útočníky (smečaři a diagonální hráč) v předních zónách. Jestliže do stavu 18 týmy hrají aktivně s blokaři, tak v závěru setu si je nemohou dovolit bránící hráči nebránit, což vede k tomu, že nahrávka je vedena pravděpodobně proti jednobloku. To vede k větší úspěšnosti na útoku.

Zóna VI se naopak pohybuje kolem 1 % v rámci distribuce. Jak popisuji níže, tak útok ze zóny VI vyžaduje kvalitní přihrávku či obranu v poli a také dobrou sehranost

mezi smečařem a nahrávačem. Díky preciznosti, která je u této nahrávky vyžadována s sebou nese také riziko neúspěchu, což může nahrávače odradit k jejímu provedení v závěru seru.

VO 5: Jaká zóna je nejvíce a nejméně využívaná v EX-M v základní části?

Nejvíce využívanou zónou je zóna IV, 41 % (tabulka 28). Tuto zónu nejvíce využívají všechny týmy extraligy mužů. Důvodem, proč je to právě tato zóna je ten, že z ní smečují dva smečaři (v jednom postavení i diagonální hráč). Dalším důvodem je fakt, že do této zóny mohou směřovat nahrávky jak po dobré přihrávce a obraně, tak i po špatné, tedy rychlé a vysoké nahrávky.

Nejméně využívanou zónou je naopak zóna VI. Do této zóny směřovalo pouze 5 % všech nahrávek. Dle mého jsou dva důležité faktory, který ovlivňují tuto distribuci. Prvním z nich je přihrávka (popřípadě obrana v poli), která musí být velmi kvalitní. Jedná se totiž o útok, který se hraje zásadně po rychlé nahrávce, která se odvíjí od kvality přihrávky. Vysoká nahrávka do zóny VI je ojedinělá a může se vyskytnou spíše v nouzové situaci, kdy není jiné východisko. Druhý faktor, který toto ovlivňuje souhra smečaře a nahrávače. Útok ze zóny VI vyžaduje, aby měl nahrávač i smečař už určité zkušenosti a aby jejich souhra byla plynulá.

Jakubec (2019) se zabýval ve své práci také distribucí nahrávky do zóny VI v extralize mužů v sezóně 2018/2019. I zde výsledky vyšly velmi podobně. Distribuce dosahovala v průměru 4,4 %. Z toho nám vyplývá, že za poslední roky zde došlo k malému nárůstu distribuce nahrávek do zóny VI.

Nejvíce mě překvapil smečař (Jarosinski) Ostravy, který z celkových 166 nahrávek do zóny VI útočil 116krát. Toto překvapení také vyplývá z toho, že tomuto smečaři je pouze 20 let.

Závěry

V diplomové práci jsem se zabýval distribucí nahrávky do jednotlivých zón během základní části v soutěži UNIQA extraligy mužů v sezóně 2022 / 2023. Mým cílem bylo zpracovat data ze všech zápasů základní části a následně zjistit, jak se mění distribuce nahrávek od začátku setu do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu.

Práce je rozdělena na dvě části. V prví části, teoretické, se zabývám charakteristikou odbití obouruč vrchem a její technikou. Dále se v této části zabývám nahrávkou, její technikou, dělením, variantami, taktikou a distribucí. V neposlední řadě se také zabývám otázkou nahrávače, jeho osobností, činností ve hře a charakteristikou. V závěru této části se také zabývám program Data Volley, který slouží k analýze hry

V druhé části, praktické, se zabývám výše zmiňovanou distribucí nahrávky do jednotlivých zón a následné rozdělení distribuce od začátku setu do stavu 18 a od stavu 18 do konce setu.

Výsledky výzkumné části mi ukázali distribuci do jednotlivých zón celkem, ale také i během rozdělení setu na dvě části. Nejvyšší distribuce nahrávek směřuje do zóny IV, která je nejvíce využívaná všemi týmy. Naopak nejméně využívanou zónou je zóna VI. Výsledky mě překvapily ve smysli distribuce nahrávky do zóny VI, kterou jsem čekal podstatně vyšší. Pozitivní zjištění beru to, že se nahrávači od stavu 18 neupínají pouze na krajní hráče (i když v počtu nahrávek dominují), ale snaží se stále hrát pestře se všemi útočníky. Myslím si, že právě rovnoměrné rozložení nahrávek vede k úspěchu v zápase.

Distribuce nahrávky ovlivňuje několik aspektů. Mezi hlavní patří jednoznačně přihrávka nebo obrana v poli, taktika a technika nahrávače a v neposlední jeho osobnost a povaha. Úloha nahrávače je psychicky velmi náročná, protože rozhoduje o tom, jak se bude hra vyvíjet.

Mé doporučení je jednoznačné. Trenéři by měli více komunikovat s nahrávači, zaměřovat se na jejich rozhodnutí, rozebírat taktiku hry a snažit se je vést správným směrem.

„Volejbal není videohra. Nemůžeme stisknout tlačítko a přimět nahrávače nahrát míč, tak jak chceme, aby jej nahrál. Je na nás, abychom je naučili, jak se správně rozhodnout.“ (Forman, 2019)

Pro další výzkum ohledně distribuce nahrávek navrhuji rozdělit nahrávky po přihrávce s rozdělením na pozitivní a negativní, a nahrávkou po obraně v poli. Také navrhuji do výzkumu zařadit i distribuci nahrávek od nahrávače a od nespecializovaných hráčů.

Použité zdroje

BARZOUKA, Karolina. *Comparison and assessment of the setting zone choices by elite male and female volleyball setters in relation to the reception quality*. *Journal of Physical Education and Sport*. 2018. ISSN 2247 - 806X. Dostupné z: doi:10.7752/jpes. 2018.s5299

BEDNÁŘ, Jan. *Analýza nahrávky v mužském volejbale*. Brno, 2020. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. Vedoucí práce Mgr. Jindřich Pavlík

BERGMANN, Viktor. *Úspěšnost útočného úderu v závislosti na kvalitě nahrávky*. Praha, 2020. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce PhDr. Rostislav Vorálek, Ph.D.

BLAŽEK, Zdeněk. *Návrh metodiky nahrávky ve volejbale*. České Budějovice, 2006. Diplomová práce. Jihočeská univerzita, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Mgr. Zdeněk Tomšíček.

BUCHTEL, Jaroslav. *Teorie a didaktika volejbalu / Jaroslav Buchtel a kolektiv autorů*. 1. Praha: Karlova Univerzita, 2006. ISBN 8024610116.

BUCHTEL, Jaroslav. *Trénink dětí a mládeže ve volejbalu*. 2017. Praha: Karolinum, 2017. ISBN 978-80-246-3811-9.

CÍSAŘ, Václav. *Volejbal: technika a taktika hry, průpravná cvičení.* Praha: Grada, 2005. ISBN 8024705028.

ČÍŽEK, Adam. *Vliv přihrávky na úspěšnosti útoku ve volejbale*. Brno, 2020. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. Vedoucí práce PaedDr. Jaroslav Šamšula.

DAŇKOVÁ, Klára. *Problematika nahrávky v ženském volejbale*. Brno, 2022. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. Vedoucí práce Mgr. Jiří Petrů.

DUPAL, Richard. *Analýza rychlosti letu míče u nahrávky vrcholových hráčů volejbalu*. Praha, 2014. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce PhDr. Rostislav Vorálek, Ph.D.

EOM, H.J. a R.W. SCHUTZ. *Transition play in team performance of volleyball: a log-linear analysis*. Research Quarterly for Exercise [online]. 1992, 63(3), 261-269 [cit. 2022-04-24]. ISSN 02701367. Dostupné z: https://pu-med.ncbi.nlm.nih.gov/1513956/

FORMAN, John. *Teaching setters good distribution*. *Coaching volleyball* [online]. 2019 [cit. 2023-04-27]. Dostupné z: https://coachingvb.com/teaching-setters-good-distribution/

GONZÁLEZ-SILVA, Jara, Carmen FERNÁNDEZ-ECHVERRIA, Manuel CONEJERO a Perla MORENO. *Characteristics of serve, reception and set that determine the setting efficacy in men's volleyball*. *Frontiers in Psychology* [online]. 2020, **11**(222), 1-9 [cit. 2023-04-26]. Dostupné z: doi:10.3389/fpsyg.2020.00222

GUCKÝ, Lukáš. *Specializace tréninku volejbalu u kategorie kadetů*. Praha, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce Doc. PhDr. Jaroslav Buchtel, CSc.

HANÁK, Petr. *Okénko psychologa – pohled 3: Nahrávač v kontextu základní sestavy*. *Metodika* [online]. Brno, 2009 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: http://metodika.cvf.cz/psychologicke-souvislosti/okenko-psychologa-pohled-3-nahravac-v-kontextu-zakladni-sestavy

HANÍK, Zdeněk a Ondřej FOLTÝN. *Základní škola volejbalu: Sedm kroků, sedm věků*. 2021. Praha: Euromedia Group, 2021. ISBN 978-80-242-7685-4.

HANÍK, Zdeněk, Michal NĚMEC, Zuzana TLSTOVIČOVÁ a Aleš NOVÁK. *Volejbal viděno třemi*. 2008. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-6746-8.

HANÍK, Zdeněk, Ondřej FOLTÝN a Jiří PETRŮ. *Volejbal pro trenéry a učitele*. Brno: Masarykova univerzita, 2022, 163 s. ISBN 978-80-210-9828-2.

HANÍK, Zdeněk. *Volejbal: Učebnice pro trenéry mládeže*. 2014. Praha: Mladá fronta, 2014. ISBN 978-80-204-3380-0.

HANÍK, Zdeněk; LEHNERT Michal. *Volejbal. 1. vyd.* Praha: Český volejbalový svaz, 2004, 518 s.

HAŠA, Marek. *Útok prvního sledu v ženském volejbale*. Brno, 2008. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. Vedoucí práce PeadDr. Miroslav Čada.

HIZA, Emily. Proper Volleyball Setting Technique – Teaching Young Players. *The art of coaching volleyball* [online]. 2023 [cit. 2023-04-27]. Dostupné z: https://www.thearttofcoachingvolleyball.com/setting-teaching-the-fundamentals-to-a-young-player/

JAKUBEC, Vít. *Útok ze zóny VI ve vrcholovém volejbalu*. Brno, 2019. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. Vedoucí práce PaedDr. Jaroslav Šamšula

KAPLAN, O., *Volejbal*. Praha: Grada, 1999, ISBN 80-7169-762-1

KRPÁČ, Radek. *Individuální taktika nahrávače*. *Metodika* [online]. 2009 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: http://metodika.cvf.cz/nahravka-odbiti-prsty/individualni-taktika-nahravace

KRPÁČ, Radek. *Základní postavení nahrávače při nahrávce a diskuse na téma odraz*. *Metodika* [online]. 2013 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: http://metodika.cvf.cz/nahravka-odbiti-prsty/zakladni-postaveni-nahravace-pri-nahravce-a-diskuse-na-tema-odraz

MAREK, Ondřej. *Použití programu Data Volley v moderním volejbale*. *Sportovní trenér - Mgr. Ondřej Marek* [online]. 2015, 2018 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: https://sportovnitrener.estranky.cz/clanky/odborne-clanky--metodika/pouziti-programu-data-volley-v-modernim-volejbale-i..html

Moculescu, Stelian. *Spielmacher sein oder werden?* 2. Teil. In:Volleyballtraining 2/1989, 27/28

NOVÁK, Aleš. *Nahrávačské schopnosti*. *Metodika* [online]. 2012 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: http://metodika.cvf.cz/nahravka-odbiti-prsty/nahravacske-schopnosti

PODDANÝ, Zdeněk. *Herní funkce nahrávače ve volejbalu a jeho vliv na hru*. Hradec Králové, 2014. Bakalářská práce. Univerzita Hradec Králové, Přírodovědecká fakulta, Katedra tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce PhDr. Pavel ŠmídPh.D.

POPELKA, Jiří. *Jak útočit pipe ve volejbale?. YouTube* [online]. 2022 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=FYT5THQD25g&ab_channel=PopelkaVolley

RAYMOND, Ben, Mark LEBEDEW a Adrien IOCKOWICZ. *Comparing setters*. *Science Untangled* [online]. 2019, 2019 [cit. 2023-04-26]. Dostupné z: https://untan.gl/comparing-setters.html

RYAN, Jerica. *Setter Position In Volleyball*. *Volleyball index* [online]. 2022 [cit. 2023-04-26]. Dostupné z: https://volleyballindex.com/setter-position/

SELINGER, Arie. *Power Volleyball: Nahrávka*. *Zpravodaj ČVS: Věstník Českého volejbalového svazu*. Praha, 2001(5), 21-22.

SCHNEBERGER, Michal. *Analýza nácviku a tréninku nahrávky u mládežnických družstev*. Praha, 2016. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce PhDr. Rostislav Vorálek, Ph.D.

ŠPELDA, Michael. *Analýza vybraných aspetků ve volejbale mužů*. Brno, 2022. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. Vedoucí práce Mgr. Jiří Petů

VAVÁK, Miroslav. *Somatotypy ve volejbale*. *Metodika* [online]. Příbram, 2008 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: http://metodika.cvf.cz/kondice-obecne/somatotypy-ve-volejbale

ZACH, Jiří. *Ještě jednou k otázce nahrávačů, a hlavně rychlé střelby ... Metodika* [online]. 2008 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: http://metodika.cvf.cz/nahravka-odbiti-prsty/jeste-jednou-k-otazce-nahravacu-a-hlavne-rychle-strelby

ZACH, Jiří. *Metodický dopis č. 28/2013 – Vojtěch Zach: Taktika a strategie dirigentů hry (nahrávačů)*. *Český volejbalový svaz* [online]. 2013 [cit. 2023-04-26]. Dostupné z: https://www.cvf.cz/vzdelavani/zpravy/metodicky-dopis-c-28-2013-vojtech-zach-taktika-a-strategie-dirigentu-hry-nahravacu-13459.html

ZACH, Jiří. *Specializace ve volejbale: jak, kdy, kdo?*. *Metodika* [online]. Příbram, 2007 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: http://metodika.cvf.cz/nahravka-odbiti-prsty/specializace-ve-volejbale-jak-kdy-kdo

ZACH, Vojtěch. *Normál a jeho aspekty. Metodika* [online]. 2014 [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: http://metodika.cvf.cz/nahravka-odbiti-prsty/md-11-2014-normal-a-jeho-aspekty

ŽILKOVÁ, Petra. *Data Volley a jeho využití v praxi*. Brno, 2015. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. Vedoucí práce PeadDr. Jaroslav Šamšula.